اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

یکشنبه ● ۲ بهمن ۱۴۰۱ ● ۲۹ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ ● ۲۲ ژانویه ۲۰۲۳ ● سال پنجم ● شماره ۱۰۰۷ ● ۸صفحه ● قیمت ۳۰۰۰ تومان

افزایش تقاضای جهانی برای خرید لیتیوم

جهان امسال با کمبود لیتیوم مواجه بود و افزایش حجم عرضه آن نتوانست همپای رشد حجم تقاضای خودروهای الکتریکی (EV) افزایش یابد. وجود قیمت‌های منطقه‌ای متفاوت و بالا برای لیتیوم، از مواردی است که این کمبود لیتیوم را تایید می‌کند اما واضح‌ترین علامت کمبود آن در بازار افزایش نرخ لیتیوم است. از سنگ معدن اسپودومن و کربنات لیتیوم گرفته تا هیدروکسید لیتیوم...

۵

اولویت‌های معدنی در بودجه ۱۴۰۲

بر اساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، درآمد حاصل از بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن ۳۰ هزار میلیارد تومان، درآمد حاصل از بهره مالکانه و حق بهره‌برداری طرح‌های منابع طبیعی ۹۵میلیارد تومان، و درآمد حاصل از تبصره‌های ۲و ۳ ماده ۶ قانون اصلاح قانون معادن ۵۰ میلیارد تومان، اعلام‌شده است. سایر درآمدهای حاصل از مالکیت دولت ۶۱ هزار و ۷۰۹میلیارد تومان...

۲

سند مالی ۱۴۰۲ در بوته نقد

هزینه تولید بالا می‌رود

۷

عکس: روزگار معدن

قوانین دست‌وپاگیر از چالش‌های صنایع کوچک

صنایع و کسب‌وکارهای کوچک و متوسط می‌توانند نقش برجسته‌ای در ایجاد اشتغال برای جوانان شهرستان دزفول داشته باشند؛ صنایعی که اکنون با چالش‌هایی نظیر نبود زمین، اثربخش نبودن تسهیلات، قوانین دست و پاگیر و تمرکز امور اداری در مرکز استان مواجه هستند. اشتغال همواره به عنوان یکی از دغدغه‌های مهم مردم دزفول مطرح بوده و یکی از راهکارهای موثر برای حرکت در این مسیر و برون رفت از معضل بیکاری توجه به کسب و کارهای کوچک و متوسط است؛ طبق آمار رسمی نرخ بیکاری در شهرستان دزفول درحال‌حاضر ۱۵.۲ درصد است و باید برای حل این معضل که آسیب‌های اقتصادی و اجتماعی بسیاری در پی دارد، آستین‌ها را بالا زد. پرداختن به دغدغه‌های تولیدکنندگان به ویژه صنایع و کسب و کارهای کوچک و متوسط که می‌توانند موجب اشتغالزایی جوانان شوند...

۶

ترس سهامداران عامل اصلی افت بورس

در حالی که تقاضا برای سهام برخی از نمادها در قیمت‌های پایین زیاد بود و دلار هم به بالای ۴۴ هزار تومان رسید، اما شاخص ۳۰ هزار واحد افت کرد، در این گزارش به جزییات وضعیت بازار پرداخته شده است.بازار در حالی یک افت ۳۰ هزار واحدی را در روز شنبه تجربه کرد که نرخ دلار در بازار آزاد به بالای ۴۴ هزار تومان رسید و این مسئله با اثر رشد تورم همخوانی ندارد. شاید مهم‌ترین دلیل افت بازار افزایش عرضه در نتیجه احتیاط سهامداران خرد باشد، چراکه در هفته‌های اخیر بسیاری از کارشناسان اعلام کرده‌اند محدوده یک میلیون و ۷۰۰هزار واحد مقاومت سختی دارد و می‌تواند بازار را وارد فاز اصلاحی کند، اما با توجه به اینکه در روز شنبه بازار ۳۰ هزار واحد افت کرد، در بسیاری از نمادها خریدار وجود داشت و به صف فروش کشیده نشدند و این موضوع حکایت از اصلاح موقتی یا نوسانی دارد...

۸

سرمقاله

عمل به مسئولیت اجتماعی در اولویت باشد

۲

یادداشت‌ها

وظیفه معدن، تامین مالی دولت نیست

۴

توسعه زنجیره فولاد همچنان نامتوازن

۷

سودسازی بورس تحت تاثیر سیاست‌های مالی

۸

تیترهای روز

هدف‌گذاری «صمت» در فعال‌سازی معادن

وزارت صنعت، معدن و تجارت به دنبال فعال‌سازی معادن غیرفعالی است که می‌توانند نقش مهمی در تولید و اشتغالزایی به همراه داشته باشد. اما لازمه موفقیت این برنامه و ورود این معادن به چرخه تولید، رفع موانع در تمامی جهات است تا بتوان شاهد افزایش تولید مواد معدنی و تامین نیاز صنایع معدنی بود. وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال‌جاری در تلاش است تا با برگزاری مزایده، معادن غیرفعال را به چرخه تولید باز گرداند. البته قبل از برگزاری این مزایده شاید مهم‌ترین اتفاق شناسایی دلایل و مشکلاتی باشد...

۳

دورباطل تصمیمات غلط ادامه دارد

از یکسو بار مالی درآمدهای دولت در بودجه سال ۱۴۰۲ بر دوش مالیات و افزایش حقوق دولتی و بهره مالکانه معادن قرار گرفته و از سوی دیگر، کارشناسان و فعالان معدن گله‌مند هستند که حمایت کافی از این بخش به عمل نیامده است. گفته می‌شود حمایت از بخش باید برخی از قوانین در راستای حمایت از توسعه معدن و صنایع معدنی در مجلس، در قالب احکام بودجه سالانه یا برنامه‌های توسعه، طرح‌ها و لوایح مستقل موردتوجه قرار گیرد. تا موضوعات اساسی بخش معدن از جمله آزادسازی پهنه‌های معدنی، همکاری نهادهای نظامی و دولتی و مشارکت مردم محلی برای توسعه بخش معدن، جذب سرمایه‌های خارجی در منطقه ویژه معدنی کشور تحقق یابد. امروز خود از سهراب حسینی، کارشناس معدن...

۴

روزگار معدن

اخبار

۲ یکشنبه
۲ بهمن ۱۴۰۱
۲۹ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
۲۲ ژانویه ۲۰۲۳
سال پنجم ● شماره ۱۰۰۷

سرمقاله

عمل به مسئولیت اجتماعی در اولویت باشد

وحید وزیری
تحلیلگر و صاحب‌نظر
مسائل معدنی

به طور کلی می‌توان گفت که مسئولیت‌های اجتماعی در یک شرکت معدنی مجموعه‌ای از معیارها و ارزش‌هایی است که در راستای دستیابی به استراتژی کلی مدنظر آن شرکت و برآورده شدن اهداف مدیریتی و عملیاتی پروژه‌ها تعریف و ریل‌گذاری می‌شود.

واقعیت امر این است که در کشورهای توسعه‌یافته و پیشرو در حوزه معدن و صنایع معدنی، بحث مسئولیت اجتماعی در راستای رفع چالش‌ها و مشکلات جامعه هدف به‌عنوان یک اصل و تعهد پذیرفته شده است که به‌نوعی هر شرکت معدنی را متعهد می‌کند تا در قبال «حفاظت از محیط‌زیست و منابع‌طبیعی»، «حفظ اصول در امور جذب نیرو و بکارگیری آنها»، «ارزش و اهمیت دادن به خواسته‌های جوامع محلی و مشارکت و همکاری دو جانبه با آنها» و «تولید محصول پاک و با ارزش‌افزوده بالا» احساس مسئولیت کرده و اقدامات موثر و عملیاتی انجام دهند.

حقیقت امر این است که باوجود اینکه در سال‌های اخیر معدنکاران شرکت‌های دولتی یا خصوصی فعالیت‌های ارزنده‌ای در زمینه مسئولیت‌های اجتماعی انجام داده‌اند، اما این فعالیت‌ها در مقایسه با سایر کشورها به‌ویژه کشورهای معدنی جهان مانند استرالیا، شیلی و کانادا وسعت چندانی ندارد.

در کشور ما هنوز مسئله مسئولیت‌های اجتماعی و شناخت و عمل به آن توسط معدنکاران به‌خوبی تبیین نشده و انتظار می‌رود که دانشگاه‌ها، شرکت‌های دولتی و خصوصی، واحدهای صنفی، انجمن‌ها و تشکل‌ها برنامه‌ریزی و فعالیت‌های عملیاتی و مثمرثمر در این زمینه را در اولویت قرار دهند.

بدیهی است که اصل و موجودیت موضوع «مسئولیت اجتماعی شرکت‌های معدنی» در زمره مفاهیم اخلاق کسب‌وکار حوزه معدن و صنایع معدنی مطرح است و در واقع به نقشی که شرکت‌ها در حوزه اجتماعی برعهده دارند، مربوط می‌شود.

واقعیت این است که شرکت‌ها و فعالان حوزه معدن و صنایع معدنی برای اینکه در کسب‌وکار خود موفق باشند، باید مسئولیت خود را در قبال محیط‌زیست منطقه، جامعه و تمام کسانی که تحت‌تاثیر فعالیت‌های شرکت قرار می‌گیرند، رعایت کنند.

زمانی که یک شرکت به‌معنی واقعی کلمه با معنی، اهداف و ضرورت مسئولیت‌های اجتماعی خود در یک منطقه از کشور واقف بوده و عمل کند.

بدیهی است که در راستای آن نه‌تنها شرکت یا سازمان مذکور، در منطقه با مشکلات و موانع زیست‌محیطی، اعتراضات و کارشکنی‌های جوامع محلی روبه‌رو نخواهد شد، بلکه جوامع محلی و شرایط محیطی منطقه زمینه را برای فعالیت شرکت معدنی با حداکثر توان عملیاتی فراهم خواهد کرد.

در سطح جهانی بیشتر فعالیت‌های مسئولیت‌اجتماعی در زمینه‌هایی مانند حفظ اکوسیستم منطقه، توجه به خواسته‌های جوامع محلی، معاشرت و همکاری دوجانبه با جوامع محلی، سرمایه‌گذاری مجدد درآمد حاصل از معدنکاری در منطقه و گسترش فعالیت‌های معدنی در منطقه با فرهنگ‌سازی، همیاری و همکاری مردمان محلی انجام می‌شود و انتظار می‌رود در ایران نیز با الگوگیری از کشورهای پیشرو در این زمینه، شاهد شکوفایی و اجرایی شدن هرچه بیشتر مسئولیت‌های اجتماعی باشیم.

نهادهای متعددی شامل دانشگاه‌ها، وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی، شرکت‌های خصوصی و خصولتی می‌توانند این مسئله مهم را ترویج دهند و برای تبیین اهمیت و ضرورت آن به معدنکاران و مجموعه‌های معدنی اقدام کنند.

اولویت‌های معدنی در بودجه ۱۴۰۲

گروه معدن

بر اساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، درآمد حاصل از بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن ۳۰ هزار میلیارد تومان، درآمد حاصل از بهره مالکانه و حق بهره‌برداری طرح‌های منابع طبیعی ۹۵میلیارد تومان، و درآمد حاصل از تبصره‌های ۲ و ۳ ماده ۶ قانون اصلاح قانون معادن ۵۰ میلیارد تومان، اعلام‌شده است. سایر درآمدهای حاصل از مالکیت دولت ۶۱ هزار و ۷۰۹میلیارد تومان، اعلام‌شده است. همچنین درآمد حاصل از مالکیت دولت درمجموع ۹۶ هزار میلیارد تومان اعلام‌شده که درنتیجه بهره مالکانه معادن تقریبا یک‌سوم کل درآمد دولت از مالکیت دولتی است.

درآمد حاصل از صادرات مواد خام و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی و محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی بند ن تبصره ۶ معادل ۲۸۵۸ میلیارد تومان برآورد شده است. درآمد پسماند سرب و روی زنجان ۲۰۰میلیارد تومان برآورد شده است. به‌این‌ترتیب میزان درآمدهای دولت از بخش معدن در بودجه ۱۴۰۲ روشن‌شده است اما توقع بخش معدن از این بودجه تامین شده است یا خیر.

در گزارش امروز نگاهی داریم به اولویت‌های نمایندگان عضو کمیسیون صنایع و معادن در بررسی لایحه بودجه.

قوانین حمایتی در کنار منابع مالی

برای حمایت از بخش معدن به نظر می‌رسد باید برخی از قوانین در جهت حمایت از توسعه معدن و صنایع معدنی در مجلس، در قالب احکام بودجه سالانه و یا برنامه‌های توسعه و طرح‌ها و لوایح مستقل مورد توجه قرار گیرد تا موضوعات اساسی بخش معدن ازجمله آزادسازی پهنه‌های معدنی، همکاری نهادهای نظامی و دولتی و مشارکت مردم محلی برای توسعه بخش معدن، جذب سرمایه‌های خارجی در منطقه ویژه معدنی کشور تحقق یابد. علاوه بر این لازم است دولت موانع موجود را بردارد و زمین و امکانات در اختیار صنایع معدنی و معادن قرار دهد و دغدغه سرمایه‌گذاران معدنی را حل کند و به‌خصوص مقاومت‌ها و کارشکنی‌ها و موانع عمده در نهادهای مختلف که مانع رشد سرمایه‌گذاری معدنی می‌شوند را برطرف کند.

توجه به اکتشاف معادن

مصطفی طاهری رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس درباره اولویت‌های حوزه‌های صنعت و معدن در بودجه سال ۱۴۰۲، گفت: در حوزه معدن توجه به اکتشاف باید در اولویت قرار گیرد زیرا زنجیره اکتشاف نسبت به سایر زنجیره‌ها توسعه کمتری داشته است.

به گزارش معدن ۲۴، وی افزود: هرچند کمیسیون صنایع و معادن مجلس اصلاح قانون معادن را در دستور کار دارد اما در بودجه سال آینده باید توجه ویژه‌ای به موضوع اکتشاف شود.

نماینده مردم زنجان و طارم در مجلس شورای اسلامی افزود: از میان ۶۴ ماده معدنی موجود در کشور باید حوزه‌هایی که باوجود ظرفیت خوب و مناسب، به آنها بی‌توجهی شده است، مانند مس، سنگ‌های تزئینی، سنگ‌های ساختمانی و... در اولویت قرار گیرد.

نوسازی ماشین‌آلات

وی در ادامه سخنان خود افزود: در قوانین بودجه و برنامه باید پیشران‌ها و اولویت‌های صنعت مشخص شود زیرا ظرفیت خوبی داریم اما نیازمند نوسازی ماشین‌آلات و سرمایه‌گذاری هستیم. طاهری با بیان اینکه در توسعه صنایع ریلی، هوایی و دریایی غفلت صورت گرفته گفت: باید در سال‌های پیش روی به این صنایع توجه ویژه‌ای شود. وی افزود: برای در صنایع نوظهور مانند صنعت میکرو الکترونیک و صنعت فضایی هم باید سهمی در نظر گرفته شود زیرا آینده دنیا به این سمت می‌رود. بنابراین ما باید در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات به‌صورت ویژه سرمایه‌گذاری کنیم.

به‌روزرسانی تکنولوژی

یکی دیگر از اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی هم با تاکید بر اهمیت حوزه اکتشاف گفت: در بودجه سال ۱۴۰۲ باید بر به‌روزرسانی تکنولوژی استخراج و اکتشاف معادن تمرکز شود، چراکه الان از تکنولوژی دانش ۳۰ سال قبل دنیا استفاده می‌کنیم. به گزارش معدن‌نامه، فرهاد طهماسبی درباره اولویت‌های حوزه صنایع و معادن در بودجه سال ۱۴۰۲ و برنامه هفتم توسعه بیان گفت: در قانون برنامه هفتم توسعه باید فرآیند بلندمدتی را تعریف و نقاط خاصی را برای صنعت و معدن تعریف و پیش‌بینی کنیم که بعد از پایان برنامه به آن نقطه برسیم. نماینده مردم نیریز و استهبان در ادامه تصریح کرد: دولت در لایحه بودجه برای حوزه صنعت و معدن ازجمله دانش‌بنیان‌ها اعتبارات خوبی در نظر گرفته است، اما متاسفانه در بودجه سهم بخش عمرانی بیشتر کسر شده و هرسال لاغرتر می‌شود. طهماسبی با بیان اینکه دولت امروز خیلی بزرگ‌شده و در کوچک‌سازی هیچ کاری نکرده‌ایم، گفت: فعلا دولت در استخدام‌های کارکنان تا حدودی موفق بوده است، اما در ارائه خدمات با مشکل مواجهیم، بنابراین باید برنامه‌ریزی‌هایی برای ارتقای آن در لایحه بودجه و به‌خصوص قانون برنامه انجام شود.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در خصوص برنامه‌ریزی برای حوزه صنعت و معدن هم تاکید کرد: در این حوزه‌ها در بحث معدن باید اکتشافات خوب و دقیقی داشته باشیم، علاوه بر این در حوزه دانش‌بنیان‌ها در بخش ماشین‌آلات معدنی، اکتشافات و استخراج فعال شوند چراکه در این زمینه عقب هستیم، بنابراین باید به هر شکل ممکن تمهیداتی اندیشیده شود که تمرکز بودجه روی این مسائل قرار گیرد.

افزایش حقوق کارگران

نایب‌رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی به تسنیم، گفت: قرار است به‌زودی جلسه‌ای برای تعیین میزان حقوق کارگران با حضور نمایندگانی از کارگران، کارفرمایان و دولت برگزار شود.

به گزارش دنیای معدن، ولی اسماعیلی نایب‌رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی گفت: مقررشده است که ابتدا کلیات لایحه بودجه سال آینده روز یکشنبه (۲ بهمن) در صحن علنی مجلس شورای اسلامی به تصویب برسد تا بتوانیم بر اساس آن افزایش حقوق کارگران را موردبررسی قرار دهیم.

افزایش ۲۰ درصدی

نایب‌رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس با اشاره به افزایش ۲۰ درصدی حقوق کارمندان در لایحه بودجه ۱۴۰۲، گفت: سعی خواهد شد که هر افزایش حقوقی که برای کارمندان در نظر گرفته می‌شود برای کارگران هم به همان اندازه افزایش حقوق داشته باشیم.

اسماعیلی تصریح کرد: سال آینده افزایش تورم خواهیم داشت و بر اساس آن سعی خواهد شد که افزایش حقوق کارگران با تورم سال آینده مطابقت پیدا کند.

سخن پایانی

کارشناسان معتقدند با توجه به چشم‌انداز بودجه ۱۴۰۲ و اهمیت نقش بخش معدن و صنایع معدنی ایران در اقتصاد، کاهش خام‌فروشی، رشد ارزش‌افزوده تولید و صادرات مواد معدنی است. این مهم در سال‌های اخیر با تاکید مسئولان ارشد نظام و مدیران و کارشناسان معدنی نیز همراه شده است. بنابراین ضروری است که در بودجه عمومی دولت، بررسی‌های مجلس، کمیسیون تلفیق بودجه و پیشنهادهای نمایندگان به این مهم توجه ویژه شود. چراکه توسعه بخش معدن و صنایع معدنی نه‌تنها می‌تواند جایگزین نفت و سایر درآمدهای دولت باشد بلکه علاوه بر اشتغال و تولید و رشد صادرات، به بخش درآمدها و هزینه‌های بودجه‌ای دولت نیز کمک خواهد کرد و در سال‌های آینده با کاهش اتکا به نفت و فرآورده‌های نفت و گاز، دولت می‌تواند از طریق توسعه معادن کشور، درآمد بیشتری را برای امور جاری و عمرانی کشور کسب نماید. بنابراین ضرورت دارد که در بودجه‌های سالانه، به موضوع بخش معدن بیشتر توجه شود.

عکس: روزگار معدن

مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان راشا:

نیاز صنعت را به زبان پژوهشگران ترجمه می‌کنیم

شرکت دانش‌بنیان کاوشگران صنایع معدنی راشا با سرمایه‌گذاری شرکت‌های بزرگ معدنی و فولادی در تلاش است تا نیازهای صنعت را به مراکز پژوهشی و دانشگاه‌ها رسانده و آنها را برطرف کند.

مقداد ملکی، مدیرعامل شرکت راشا در گفت‌وگو با می‌متالز اظهار کرد: شرکت دانش‌بنیان کاوشگران صنایع معدنی راشا در سال ۹۸ با سرمایه‌گذاری مشترک ۷ شرکت بزرگ آهن و فولاد کشور، ازجمله گل‌گهر، چادرملو، گهرزمین، ارفع، فولاد خراسان، صبانور و سرمایه‌گذاری معادن و فلزات (ومعادن) و با شعار حلقه ارتباط پژوهش، فناوری و صنعت کار خود را آغاز کرد.

وی ادامه داد: هدف ما این است که از ظرفیت‌های پژوهشی، علمی و نخبگان کشور برای حل چالش‌های فناورانه زنجیره آهن و فولاد استفاده کنیم. در این حوزه کار بسیار سخت است، زیرا کارهای پژوهشی کارهای جدید و نویی هستند و ما هم به دنبال توسعه تکنولوژی هستیم.

ملکی تصریح کرد: در واقع ما به دنبال توسعه یا بومی‌سازی تکنولوژی‌های مورد نیاز و حل چالش‌های پیچیده هستیم و برای این هدف هسته‌های اصلی پژوهشی را در راشا با کمک نخبگان دانشگاهی و افراد باتجربه صنعتی ایجاد کرده‌ایم و به روش شبکه‌سازی تخصصی ارتباط موثری با مراکز دانشگاهی و تیم‌های فناور برقرار کرده‌ایم.

به گفته وی، پروژه شاخص این مجموعه که امسال در جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد از آن رونمایی شد، بحث خط فناورانه فرآوری سرباره کوره قوس الکتریکی بود. ملکی در این‌باره تصریح کرد: بر اساس این پروژه ما توانستیم سرباره را به طور کاملا اقتصادی فرآوری کرده و هم آهن محتوا و هم فازهای آهن‌دار را جدا کرده و محصول باقی‌مانده می‌تواند به عنوان ماده‌ای عاری از آهن در صنایع سیمان‌سازی و آسفالت و...استفاده کنند. در واقع با این روش ۱۰۰ درصد سرباره را مورد استفاده قرار می‌دهیم که با این‌کار یک معضل قدیمی و جدی واحدهای فولادسازی حل شده است.

وی اظهار کرد: از سویی دیگر مشکل زیست محیطی کارخانه‌ها نیز حل می‌شود. برای این پروژه با شرکت‌هایی همچون چادرملو، جهان فولاد، فولاد مبارکه و فولاد خوزستان وارد مذاکره شده‌ایم که طرح اولیه پذیرفته شده و امیدوار هستیم تا پایان امسال، قراردادهای تجاری‌سازی آن را منعقد کنیم. وی با اشاره به اینکه ۳ شرکت تخصصی در زیرمجموعه راشا ایجاد شده است که در حوزه مدیریت پسماندها، هوشمندسازی و دیگری در حوزه بهینه‌سازی فرآیندهای تولید است به موضوع هوشمندسازی اشاره کرد و گفت: انقلاب صنعتی چهارم در دنیا مطرح است و ایران نیز باید در این مسیر حرکت کند. هوشمندسازی نیز باید عملیاتی باشد تا بتوانیم از بحث هوشمندی برای افزایش بهره‌وری و بهبود فرآیندها استفاده کنیم. در این‌باره یک تیم هوشمندی را به مجموعه آوردیم و با ترکیبی از تیم فنی ما بیش از یکسال زمان صرف شد تا پروژه هوشمندسازی مدار آسیا کنی را با آنها اجرا کنیم. اطلاعاتی که درحال‌حاضر به دست آورده‌ایم، با دقت ۹۶ درصد می‌تواند پارامترهای مورد نیاز صنعت را پیش‌بینی کند. یعنی در جاهایی که سنسوری وجود ندارد با کمک سیگنال‌های موجود و هوش مصنوعی می‌توانیم پارامترهایی را به اپراتور اعلام کنیم که سنسوری ندارد. این همان خلق سنسور مجازی است.

وی ادامه داد: این موضوع را پس از آنکه در مدار آسیا کنی موفق شدیم، یک پیشنهاد جدید به شرکت داده شد که موضوع هوشمندسازی مدول احیای میدرکس است. نکته مهم آن است که هیچ سنسوری برای اندازه‌گیری md (درجه فلزشدگی) آهن‌اسفنجی یا میزان کربن وجود ندارد، اما ما در تلاشیم آنلاین با استفاده از داده‌های سیستم، این موارد را پیش‌بینی کرده و به اپراتور اعلام نماییم و در فاز نهایی، با استفاده از این اطلاعات، تغییرات مورد نیاز سیستم را با ابزار هوش مصنوعی اعمال کرده و سیستم را کاملا هوشمند نماییم.

این موضوع به افزایش ظرفیت و کیفیت کمک بسیاری می‌کند. البته امکان‌سنجی‌های اولیه با استفاده از سیگنال‌های یک واحد احیا و ارزیابی آنها به کمک سرور اختصاصی خریداری شده برای این پروژه انجام شده و نتایج حاکی از امکان‌پذیری قطعی این هدف است.

ملکی تصریح کرد: موضوع دیگر بحث بهینه‌سازی فناورانه خطوط تولید است؛ که با نرم افزاری که شرکت آن را توسعه داده است، فرآیند را شبیه‌سازی کرده و نقاط ضعف و قوت طراحی در خطوط تولید واحدهای فرآوری و سیستم‌های حمل مواد را شناسایی می‌کند. پس از آن برای رفع نقاط ضعف راهکارهایی ارائه می‌دهیم که در برخی موارد با ارائه این راهکارهای فناورانه بیش از ۲۰ درصد ظرفیت تولید افزایش پیدا کرده است.

وی همچنین درباره مدیریت انرژی نیز اظهار کرد: ما در حوزه انرژی ۲ پروژه داریم، اما متاسفانه در کشور تا نرخ انرژی واقعی نشود، شرکت‌ها چندان راغب به سرمایه‌گذاری در این حوزه نیستند. اما ما برای بازیافت انرژی حرارتی کوره‌های قوس الکتریکی و همچنین از طریق هوشمندسازی به دنبال کاهش مصارف در خطوط تولید هستیم. امیدوار هستیم این ۲ پروژه در سال ۱۴۰۲ اجرایی شود.

ملکی با اشاره به همکاری‌های خارج از هلدینگ «ومعادن» اضافه کرد: ما مرکز نوآوری راشا را به عنوان شتاب‌دهنده تخصصی معدن و صنایع معدنی راه‌اندازی کرده‌ایم که مجوزهای آن دریافت و مشغول فعالیت شده است. این مجموعه با همه شرکت‌های دانش‌بنیان، هسته‌های فناور و نخبگان و... همکاری خواهد کرد تا نیاز صنعت رفع شود. بازار ما کاملا نامحدود است و به هر شرکتی در حوزه معدن و صنایع معدنی که نیازمند باشد خدمات ارائه می‌دهیم.

ملکی درباره ارتباط صنعت با دانشگاه اظهار کرد: ارتباط صنعت و دانشگاه یک حلقه مفقوده دارد که زبان صنعت و دانشگاه با هم یکی نیست، اما ما در این ترکیب تیمی، مسائل صنعت را به زبان مراکز پژوهشی و دانشگاه ترجمه می‌کنیم.

بسته شدن پرونده معوقات حقوق دولتی معادن تا پایان سال

معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صمت گفت که با هوشمند شدن سامانه محاسبه حقوق دولتی معادن، امسال پرونده معوقات آن بسته می‌شود.

به گزارش شاتا، رضا محتشمی‌پور افزود: بر اساس ماده ۱۴ قانون معادن، همه معادن باید مبلغی را به‌عنوان حقوق دولتی به خزانه پرداخت کنند. وی با بیان اینکه جزئیات محاسبه حقوق دولتی برای هر معدن چگونه و بر چه مبنایی بوده؟ یک پرونده جاری است که در سال‌های گذشته اقدامات خوبی روی آن صورت گرفته، افزود: در یک‌ماه گذشته این مسئله، موضوع جاری شورای‌عالی معادن بوده و درحال پیگیری است و کارگروه کارشناسی روی نتایج مطالعات تشکیل شده و در حال اقدام است. معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صمت اضافه کرد: یکی از خروجی‌های آن، تفاوت بین حقوق دولتی میان معادن کوچک‌تر و بزرگ‌تر است زیرا در معادن کوچک‌تر، هزینه سربار بالاتری وجود داشته که بر میزان حقوق دولتی دریافتی موثر است و باید صرفه اقتصادی لازم در معدن ایجاد شود. محتشمی‌پور با بیان اینکه حقوق دولتی معادن کوچک و بزرگ قرار است جداگانه محاسبه شود، تاکید کرد: پیش از این نحوه محاسبه حقوق دولتی معادن کوچک و بزرگ در کشور به‌صورت کاملاً یکسان انجام می‌شد که هم‌اکنون این روند برای عادلانه‌تر شدن میزان پرداختی‌ها، اصلاح می‌شود.

وی با اشاره به اینکه ۲۳ هزار میلیارد تومن از محاسبه نامه حقوق دولتی در سطح کشور، دریافت شده است، یادآور شد: حدود ۱۳ هزار میلیارد تومان هم معوقاتی بوده که باید در سال‌های گذشته پرداخت می‌شد و با پیگیری‌های صورت گرفته در پرونده‌های مختلف، بخش اعظمی از آن تسویه شده است. معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صمت با بیان اینکه در سال ۱۴۰۲، کمترین میزان معوقات را خواهیم داشت و برآوردمان این است که تقریبا امسال پرونده معوقات در بحث حقوق دولتی، بسته خواهد شد، گفت: با هوشمند شدن سامانه محاسبه حقوق دولتی معادن، امسال پرونده معوقات آن بسته می‌شود.

روزگار معدن

صنایع معدنی

یکشنبه ۳
۲ بهمن ۱۴۰۱
۲۹ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
۲۲ ژانویه ۲۰۲۳
سال پنجم ● شماره ۱۰۰۷

«روزگار معدن» گزارش می دهد:

هدف‌گذاری «صمت» در فعال‌سازی معادن

عکس: روزگار معدن

کتایون ملکی

وزارت صنعت، معدن و تجارت به دنبال فعال‌سازی معادن غیرفعالی است که می‌توانند نقش مهمی در تولید و اشتغالزایی به همراه داشته باشد. اما لازمه موفقیت این برنامه و ورود این معادن به چرخه تولید، رفع موانع در تمامی جهات است تا بتوان شاهد افزایش تولید مواد معدنی و تامین نیاز صنایع معدنی بود.

به گزارش «روزگار معدن»، وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال‌جاری در تلاش است تا با برگزاری مزایده، معادن غیرفعال را به چرخه تولید باز گرداند. البته قبل از برگزاری این مزایده شاید مهم‌ترین اتفاق شناسایی دلایل و مشکلاتی باشد که باعث شده این معادن در لیست معادن غیرفعال قرار بگیرند.

عمده مشکلات در غیرفعال شدن معادن به بحث تامین نقدینگی بازمی‌گردد. محدودیت‌ها در صادرات محصولات توانسته تامین نقدینگی را کاهش دهد. در حالی که ورود سرمایه گذار به این بخشی می تواند منجربه توسعه در معادن غیرفعال شود که در دسته معادن کوچک و متوسط مقیاس قرار دارند. این در حالی است که معادن کوچک و متوسط نقش مهمی در اشتغالزایی و تولید برعهده دارند و رفع مشکلات در این حوزه می‌تواند به توسعه این بخش سرعت ببخشد.

درواقع شناسایی این چالش‌ها اصلی‌ترین قدم برای فعال‌سازی معادن غیرفعال است که در صورت عدم توجه به آن حتی برگزاری مزایده‌ها هم تاثیر چندانی نخواهد داشت.

البته شاید پیش از تسهیل ورود جریان نقدینگی لازم باشد تا اطلاعات موجود ردبخش معدن به صورت شفاف دسته‌بندی و در اختیار معدنکاران قرار بگیرد.

سجاد غرقی، نایب‌رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تهران با اشاره به برگزاری مزایده معادن غیرفعال، در برنامه «میز اقتصادی» بیان کرد: تعیین‌تکلیف محدوده‌های معدنی امر مطلوبی است، اما یک منظومه و مجموعه ای از چالش‌ها وجود دارد به ویژه در فرآیند واگذاری‌ها که تمرکز روی آنها مهم است.

نایب‌رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تهران ادامه داد: آن چیزی که ظرف این چند سال احصا شده و نخستین چالش اصلی که ما احساس می‌کنیم و می‌بینیم عدم وجود اطلاعات مکفی در خصوص محدوده‌های مورد مزایده است، یعنی ما شناسنامه معادنی که به مزایده می‌رود به لحاظ نوع ذخیره، گزارش اکتشافی و بحث‌هایی از این قبیل به صورت کامل و مفید در اختیار افرادی که داخل مزایده می‌آیند قرار نمی‌گیرد، به این دلیل که اطلاعات یک بخشی بارگذاری نشده و یک بخشی تولید نشده است.

بدون‌شک یکی از مشکلات موجود در این بخش مسئله موازی کاری بین سازمان‌هایی است که در بحث جمع‌آوری اطلاعات اکتشافی فعالیت دارند. متاسفانه هر مجموعه به صورت موازی کار خود را انجام داده و این اطلاعات یکپارچه نشده است.

غرقی در این‌باره بیان کرد: اکنون مجموعه اطلاعات وجود دارد که یک بخشی توسط سازمان زمین‌شناسی، یک بخشی توسط ایمیدرو در سال‌های گذشته بوده و بخشی دیگر توسط سازمان انرژی اتمی تهیه شده و یک بخشی هم توسط سازمان نقشه‌برداری نیروهای مسلح در سنوات مختلف و دهه‌های گذشته انجام شده است و نخستین اتفاقی که باید رخ دهد آن است که این اطلاعات بارگذاری شود و ما دستکم دسترسی به این سطح از اطلاعات داشته باشیم، اکنون در این مزایده‌ای که انجام شده به صورت رندوم ممکن است که ایسپایکس باشد، ولی اینکه در سامانه کاداستر این اطلاعات را کامل داشته باشید، ندارید و پراکنده است. بدون‌شک دسترسی به این اطلاعات در بهره‌برداری از ذخایر معدنی بسیار موثر خواهد بود گاه می‌تواند به کشف ذخایر ارزشمندی تبدیل شود. عدم مطالعات اکتشافی در عمق باعث شد تا بخش معدن ایران با وجود ذخایر بسیاری که توانسته کشور را در بین ۱۵ کشور معدنی جهان قرار دهد، از دنیا عقب اندازد. این در حالی است که صنایع پایین‌دستی با سرعتی بیش از بخش معدن توسعه پیدا کرده‌اند و این عقب‌افتادگی می‌تواند مشکلات جدی در بحث تامین مواد اولیه به همراه داشته باشد.

نایب‌رئیس کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تهران تصریح کرد: عنوان و ذخیره ممکن است اطلاعات اکتشافی وجود داشته باشد، اما به صورت سیستماتیک اطلاعاتی نیست. یک دلیل آن این است که اینها تجمیع نشده و دلیل دوم اینکه اطلاعات پایه اطلاعاتی در تمام کشورها توسط دولت انجام می‌شود.

اما پس از جمع‌آوری اطلاعات اکتشافی باید مشکلات در بخش‌های دیگر حل شود. به عنوان مثال یکی از جدی ترین مشکلات موجود برای فعال‌سازی معادن، مشکلات میان معدنی‌ها و محیط‌زیست است که توانسته سرعت توسعه را کاهش دهد.

این در حالی است که با آغاز شروع مزایده‌های معدنی، رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست نسبت به واگذاری معادن اظهار نگرانی کرد. نگرانی که می‌تواند در ادامه مشکلاتی برای معدنی‌ها به همراه داشته باشد.

غرقی در ادامه اضافه کرد: بیش از اینکه شاید تمرکز را روی واگذاری‌های سریع انجام دهیم، اصلاح فرآیندها مهم‌تر است یعنی همین که بتوانیم اطلاعات‌مان را کامل کنی، اتفاقی که شروع شده و تثبیت و تداوم این به نظر من از همه‌چیز مهم‌تر است به دلیل اینکه اگر اطلاعات‌مان کامل نباشد، اگر ماده ۲۴ را نتوانیم پیاده کنیم، اگر آن اهلیت نباشد مجدد معادنی را واگذار کردیم، به مشکل محیط‌زیست، منابع طبیعی و مشکل با جامعه محلی پیدا کرده و دوباره ۴ تا ۵ هزار معدن و یک تعدادی داریم که به هر حال حل نشده است اصرار و تمرکزمان روی اصلاح فرآیندها، تکمیل اطلاعات و مواردی اعلام شده شاید فراتر از بخش است.

در بحث محیط‌زیست نیز رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران نیز معتقد است، برنامه ریزی باید به صورتی باشد که آسیب‌های وارده به محیط‌زیست به حداقل میزان خود برسد. از سویی دیگر باید احیا و بازسازی معادن نیز در دستورکار و برنامه‌های معدنکاران قرار بگیرد.

ابراهیم جمیلی در این باره در گفت‌وگو با «روزگار معدن» اظهار کرده بود: بی‌تردید باید تعامل و تفاهم میان محیط‌زیست و بخش معدن در دستورکار باشد. ما در ایران نیازمند انجام اکتشافات تکمیلی هستیم تا میزان مزیت‌های معدنی و مناطق آن مشخص شود. اما این موضوع باید در راستای استانداردهای محیط‌زیست صورت بگیرد.

به گزارش «روزگار معدن»، آنطور که پیداست در بحث واگذاری معادن غیرفعال، وزارت صنعت، معدن و تجارت نمی‌تواند تنها با برگزاری مزایده شاهد فعال‌سازی معادن باشد، بلکه اجرای مزایده تازه شروع کار است و باید در ادامه با تعریف برنامه مشخص و افزایش تعاملات با سازمان‌های مرتبط از جمله سازمان حفاظت محیط‌زیست این معادن را به چرخه تولید باز گرداند.

نمی توان انتظار داشت با برگزاری مزایده و واگذاری معادن به افراد دارای اهلیت شاهد توسعه بخش معدن بود. به عنوان مثال اگر در ادامه مسیر وزارت صنعت، معدن و تجارت قوانین و مقررات سختگیرانه‌ای برای ورود سرمایه‌گذار داشته باشد یا آنکه با تصمیمات خلق‌الساعه معدنکاران را شگفت زده کند، دیگر تمایلی برای ورود به بخش معدن نمی‌ماند.

پرداخت حقوق دولتی و محاسبه آن درست یکی از مواردی است که باعث شد بسیاری از این معادن غیرفعال شوند، درنتیجه وزارت صمت باید با نگاه کارشناسی میزان حقوق دولتی را تعیین کرده نگاه درآمدزایی خود در این‌باره را تغییر دهد.

از سویی دیگر ادامه فعالیت معادن به ویژه در بخش معادن کوچک و متوسط نیازمند تامین زیرساخت‌های لازم است. به عنوان مثال نمی‌توان معدنکار را ملزم به خرید ماشین‌آلات داخلی کرد و در مقابل واردات ماشین‌آلات خارجی را ممنوع تا به واسطه این تصمیم از تولید داخلی حمایت شود. این در حالی است که تامین ماشین‌آلات معدنی از مهم‌ترین مشکلاتی است که امروز معادن کوچک و متوسط با ان مواجه هستند و وجود ماشین‌آلات فرسوده توانسته میزان قیمت تمام شده را افزایش و سرعت بهره‌برداری از ذخایر را کاهش دهد. در حالی که در پایین دست زنجیره‌های صنایع معدنی نگرانی بسیاری درباره تامین مواد اولیه وجود دارد و اگر ۶ هزار معدن غیرفعال به چرخه تولید بازنگردند، پروژه واردات مواد اولیه به ویژه در حوزه سنگ‌آهن به مراحل اجرایی نزدیک می‌شود. این موضوع می‌تواند قیمت تمام شده فولادی‌ها را افزایش دهد.

با نگاهی کلی می‌توان نتیجه گرفت، عدم توجه به بالادست یعنی توسعه در بخش استخراج و اکتشاف، باعث می‌شود در ادامه زنجیره‌های تولید با مشکل و افزایش هزینه‌های تولید مواجه شده و توان رقابتی مجموعه‌های تولیدی در بازار صادراتی کاهش پیدا کند. به همین دلیل وزارت صنعت، معدن و تجارت باید در بحث فعال‌سازی معادن نگاه همه‌جانبه داشته و توسعه و رفع موانع را در تمامی جهات محقق کند.

ناترازی تولید و صادرات در شرکت‌های فولادی

یک فعال فولادی گفت: توقف تولید محصولات فولادی باعث کاهش درآمد شرکت‌ها می‌شود، این درحالی است که دولت به فکر جبران ضرر و زیان فولادسازان نیست.

تقی بهرامی در گفت‌وگو با فولادبان مطرح کرد: درحال‌حاضر شرکت‌های فولادی مشکل قطعی گاز را به صورت متعدد تجربه می‌کنند که به همین دلیل، بیشتر کارخانجات در حالت نیمه‌تعطیل و تعطیل قرار گرفته‌اند، ضمن اینکه به دلیل مشکلات و محدودیت‌های موجود در بخش صادرات، بسیاری از محصولات فولادی روی دست تولیدکنندگان مانده است.

وی افزود: درحال‌حاضر صادرات فولاد در برابر میزان انبوه محصولات تولید شده، بسیار ناچیز محسوب می‌شود، چرا که رابطه ایران با سایر کشورها به دلیل دامپینگ روسیه بسیار کاهش پیدا کرده است.

در واقع، با دخالت سیاست‌های دولت در این حوزه، نمی‌توان کاری از پیش برد. این مسائل در تجارت داخلی نیز تأثیر می‌گذارد.

البته در شرایط فعلی، کمبود حامل‌های انرژی به عنوان نخستین عامل مشکلات شناخته می‌شود.

مدیرعامل ذوب‌آهن اردبیل با اشاره به اینکه نرخ محصولات فولادی در داخل کشور افزایش پیدا کرده است، تصریح کرد: متاسفانه دولتمردان برای رفع مشکلات تولیدکنندگان تمهیداتی نمی‌اندیشند.

حتی زمانی که تولید کارخانجات متوقف می‌شود، دولت هیچ برنامه‌ای برای جبران عقب‌ماندگی شرکت‌ها ندارد.

بهرامی با اشاره به اینکه برخی کارخانجات علاوه بر گاز کمبود برق نیز دارند، اظهار کرد: توقف تولید محصولات باعث کاهش درآمد شرکت‌ها می‌شود، این درحالی است که دولت به فکر جبران ضرر و زیان فولادسازان نیست.

به گفته وی، شرایط کمبود گاز بستگی به تغییرات آب و هوایی در روزهای آینده دارد. به همین دلیل، نمی‌توان پیش‌بینی کرد تا چه زمانی قطعی گاز در صنایع ادامه خواهد داشت.

درآمد ۲۳ هزار میلیارد تومانی دولت از معادن

طبق اعلام وزارت صمت، تاکنون از محل دریافت حقوق دولتی معادن، این وزارتخانه ۲۳ هزار میلیارد تومان درآمد به‌دست آمده است.

به گزارش اکوایران، در امسال مبنای محاسبه حقوق دولتی معادن ۶ برابر شد. چون دولت برخلاف قانون، ماده معدنی استخراج شده را مبنا عمل دریافت حقوق دولتی معادن قرار نداد. همین موضوع هم مورد نقد فعالان حوزه معدنی قرار گرفت؛ اما سیاستگذاران در وزارت صمت و مجلس به این اعتراضات اهمیتی ندادند. برهمین اساس هم تاکنون وزارت صمت طبق گفته رضا محتشمی‌پور، معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صمت، ۲۳ هزار میلیارد تومان حقوق دولتی معادن دریافت کرده است. درضمن دولت دولت در امسال به دلیل کسری بودجه، تقریبا تمام پرونده‌های معوقات در بحث حقوق دولتی را بسته است.

محتشمی‌پور در این باره گفت: حدود ۱۳ هزار میلیارد تومان هم معوقاتی بوده که باید در سال‌های گذشته پرداخت می‌شد اما افراد ذینفع، پرداخت نکرده بودند که با پیگیری‌های صورت گرفته در پرونده‌های مختلف، بخش اعظمی از آن تسویه شده است. او افزود: تقریبا امسال پرونده معوقات در بحث حقوق دولتی، بسته خواهد شد.

درآمد دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۲

براساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، درآمد حاصل از بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن ۳۰ هزار میلیارد تومان، درامد حاصل از بهره مالکانه و حق بهره‌برداری طرح‌های منابع طبیعی ۹۵ میلیارد تومان، و درآمد حاصل از تبصره‌های ۲ و ۳ ماده ۶ قانون اصلاح قانون معادن ۵۰ میلیارد تومان، اعلام شده است. سایردرآمدحاصل از مالکیت دولت ۶۱۷۰۹ میلیارد تومان، اعلام شده است. همچنین درآمد حاصل از مالکیت دولت در مجموع ۹۶ هزار میلیارد تومان اعلام شده که در نتیجه بهره مالکانه معادن تقریبا یک سوم کل درآمد دولت از مالکیت دولتی است.

اما درآمد حاصل از صادرات مواد خام و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی و محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی بند ن تبصره ۶ معادل ۲۸۵۸ میلیارد تومان برآورد شده است.

در بند (ه) تبصره ۷ لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ آمده است که دولت موظف است سهم ۱۵ درصدی حقوق دولتی معادن را هر ۳ماه یکبار به خزانه معین استان واریز کند یا اولویت شهرستان‌هایی که معدن در آن قرار دارد، جهت توسعه زیرساخت‌های آن و رفع آسیب‌های محیط‌زیستی اختصاص و گزارش آن را به مجلس ارائه کند. همچنین در جهت اجرای قانون، پرداخت یک درصد از فروش معادن بابت اصلاح خرابی‌های وارده به منابع طبیعی و عوارض محیط‌زیستی گزارش اقدامات صورت گرفته را هر ۲ماه یکبار به مجلس ارائه دهد.

در بند (م) تبصره۷ صنعت، معدن و ارتباطات هم ذکر شده است که ارزش خرید مواد معدنی برای واحدهای فرآوری مواد معدنی درصورت ارائه صورت حساب الکترونیکی تأیید شده مطابق ماده(۹۵) قانون مالیات‌های مستقیم و آیین‌نامه اجرایی آن به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی مورد قبول واقع می‌شود.

فهرست واحدهای فرآوری مواد معدنی تا پایان فروردین ماه هر سال توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت به سازمان امور مالیاتی ارائه می‌شود. یا هدف محاسبه ارزش دقیق حقوق مالکانه معادن، سازمان امور مالیاتی موظف است، اطلاعات مرتبط با این روند را در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار دهد.

درضمن بنده (ن) این تبصره آمده که سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی در تعیین و بازنگری نرخ حقوق معادن به ترکیب اعضای شورای معادن اضافه می‌شوند.

معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران:

دولت تنظیم بازار را به تولیدکنندگان بسپارد

معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران معتقد است با در پیش گرفتن سیاست‌های تنظیم بازار، مبنا قرار دادن عرضه و تقاضا و حذف قیمت‌های دستوری در صنعت فولاد، می‌توان وضعیت فعلی را بهبود بخشید.

وحید یعقوبی در گفت‌وگو با فولادبان در خصوص اصرار وزارت صمت بر عرضه و قیمت‌گذاری محصولات فولادی در بورس کالا، اظهار کرد: دولت باید سعی کند در صنعت فولاد، تنظیم بازار را به‌دست تولیدکنندگان بسپارد.

وی تاکید کرد: در صورتی که عرضه و تقاضا به طور طبیعی در بازار فولاد به وجود بیاید، بیشتر مشکلات و موانع از این حوزه از بین خواهد رفت و می‌توان گفت قطعاً به نفع مصرف‌کنندگان خواهد شد. معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با اشاره به اینکه دولت باید به بازار فولاد کشور اهمیت و بها دهد، اظهار کرد: در حوزه فولاد، مازاد تولید نسبت به تقاضا وجود دارد. بر همین اساس، باید سیاست‌گذاری‌های مناسبی برنامه‌ریزی شود تا میزان تولید و تقاضا به تناسب برسند. در واقع، سیاست محدود کردن تقاضا و قیمت‌گذاری دستوری برای محصولاتی است که در کشور از میزان تولید کمی برخوردار هستند. درحال‌حاضر دولت با این سیاست‌ها، اصرار دارد که به مصرف‌کننده نهایی آسیبی وارد نشود. وی معتقد است که با در پیش گرفتن سیاست‌های تنظیم بازار، مبنا قرار دادن عرضه و تقاضا و حذف قیمت‌های دستوری در صنعت فولاد، می‌توان وضعیت فعلی را بهبود بخشید. یعقوبی اضافه کرد: دلیل عمده کاهش تولید فولاد در شرایط فعلی، محدودیت‌های گازی و برقی است. در این راستا، عوامل دیگری از جمله عدم وجود توازن در زنجیره محصولات فولاد را باید درنظر گرفت به گونه‌ای که برخی از کارخانجات ذوب القایی توان ادامه کار وجود ندارد. وی خاطرنشان کرد: کارخانجات فولادی در کنار محدودیت‌های گازی و برقی، با وجود افزایش نرخ مواد اولیه و هزینه‌های جانبی، هزینه تمام شده محصولات آنها با نرخ فروش همخوانی ندارد.

روی خط خبر

دریافت گواهینامه ایزو ۱۷۰۲۵ ازسوی آزمایشگاه گل‌گهر

آزمایشگاه شرکت گل‌گهر توانست گواهینامه تایید صلاحیت ISO/IEC۱۷۰۲۵:۲۰۱۷ را دریافت کند.

به گزارش ماین نیوز، این گواهینامه معتبر با مشارکت و همکاری مدیریت سیستم‌ها، برنامه و بودجه، مدیریت توسعه منابع انسانی، مدیریت تامین و تدارک و مدیریت آزمایشگاه و کنترل کیفیت شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر دریافت شد.

درآمد حاصل از صادرات صنایع مواد معدنی و فلزی مشمول مالیات می‌شود

براساس بخشنامه سازمان امور مالیاتی کلیه درآمدهای حاصل از صادرات مواد و محصولات معدنی و صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی محصولات نفتی گازی و پتروشیمی در تمام نقاط کشور مشمول مالیات می‌شود.

به گزارش ایراسین، براساس بخشنامه سازمان امور مالیاتی که در تاریخ ۲۵دی ماه سال ۱۴۰۱ و به استناد به قانون بودجه صادر شده است، درآمد حاصل از صادرات مواد و محصولات معدنی و صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی محصولات نفتی گازی و پتروشیمی و... در تمام نقاط کشور مشمول مالیات می‌شود.

پیرو بخشنامه مورخ ۲۸ تیر ماه سال ۱۴۰۱ سازمان امور مالیاتی در خصوص موضوع حکم بند (ث) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور و با عنایت به مفاد بند (ص) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ در خصوص اینکه درآمد حاصل از صادرات مواد و محصولات معدنی و صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی محصولات نفتی گازی و پتروشیمی و... در تمام نقاط کشور مشمول مالیات می‌شود به اطلاع می‌رساند:

به منظور اجرای صحیح مفاد حکم بند(ص) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور مبنی‌بر «تمام درآمد حاصل از این بند و همچنین بند (ت) تبصره (۶۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور مصوب ۲۶ اسفند ماه سال ۱۳۹۹ به ردیف‌های درآمدی (۱۱۰۵۱۸) و (۱۶۰۱۷۷) و (۱۱۰۴۰۱) جدول شماره (۵) این قانون واریز و کلیه منابع جهت اجرای جهش تولید دانش‌بنیان و تکمیل زنجیره ارزش مطابق با جدول شماره (۲) هزینه می‌شود...».

مأموران مالیاتی حوزه کاری حسابرسی باید به هنگام رسیدگی به پرونده‌های مالیات بر درآمد صادرکنندگان موضوع احکام فوق الذکر، ضمن تعیین ارزش کالاهای صادراتی حسب مقررات موضوعه درآمد مشمول مالیات و میزان مالیات مربوط به صادرات کالاهای مورد نظر (موضوع تصویب‌نامه‌های شماره ۱۱۷۵۱۸ تا ۵۹۱۵۶ هـ مورخ یکم دی ماه سال ۱۴۰۰ و شماره ۱۳۳۲۹۱، ۶۰۳۳۴ هـ مورخ ۲۷ مهرماه سال ۱۴۰۱ هیأت محترم وزیران) را به منظور واریز به ردیف‌های درآمدی تعیین شده به صورت جداگانه در گزارش رسیدگی تنظیمی درج کنند.

یادداشت

وظیفه معدن، تامین مالی دولت نیست

حسام‌الدین فرهادی‌نسب
کارشناس و فعال معدن

وقتی پای تنظیم بودجه به‌میان می‌آید، دولت برنامه پیشنهادی خود را به‌گونه‌ای تنظیم می‌کند که همین مسیر درآمدزایی امتداد پیدا کند. واقعیت این است که دولت به بخش معدن به‌چشم یکی از منابع تامین کسری بودجه نگاه می‌کند، در صورتی که قرار نیست معدن منابع مالی دولت را تامین کند و این حوزه باید در تولید ناخالص داخلی کشور نقش‌آفرینی داشته باشد و به کمک دیگر صنایع بیاید.

اگر بنا بر این باشد که معدن را پیشران اقتصاد در نظر بگیریم، باید الزامات و نیازهایی را هم که در قانون معادن و نظام‌مهندسی برای آن پیش‌بینی‌شده است، محقق کنیم.

بزرگ‌ترین مشکلی که امروز بخش معدن با آن دست‌وپنجه نرم می‌کند، تامین ماشین‌آلات است و با حجم زیادی از قوانین، دستورالعمل‌ها، موانع و محدودیت‌هایی که روبه‌روی ما صف‌کشیده‌اند، این مشکل لاینحل باقی مانده است.

به‌طورموثق می‌توانم اعلام کنم که بسیاری از معادن فلزی کشور تا پایان سال تعطیل می‌شوند و این بهای تصمیم اشتباهی است که دولت در زمانی نادرست اتخاذ کرد. در اوایل سال با آغاز جنگ اوکراین، بازار جهانی تشنه تولیدات ایرانی بود. در این مقطع، فرصتی طلایی برای فولادسازان و معدنداران ما به‌وجود آمد تا بتوانند تولیدات خود را صادر کنند.

اما در این دوره، دولت با تصویب بخشنامه‌ای نادرست و شتابزده، صادرات را ممنوع کرد و این اقدام به نرخ از دست رفتن بخش اعظمی از بازار صادرکنندگان ایرانی شد.

متاسفانه فرصت مغتنم غیاب روسیه در بازار فولاد دنیا، از دست رفت و نتیجه خودتحریمی مسئولان کشور، نابودی مجال تاریخی بخش معدن و فولاد کشور شد. در همین مدت، روسیه سیاست خود را تغییر داد و با فروش زیرنرخ و به‌عبارتی بازارشکنی یا دامپینگ قیمتی، بازار را دوباره به‌چنگ آورد. به‌این‌ترتیب بود که تولید فولادسازان افت کرد و به‌تبع آن، محصولات بسیاری از معادن سنگ فلزی به‌فروش نرفت و از این‌رو بسیاری از معادن ما در عمل تا پایان سال برنامه‌ریزی تولید دارند و توانی برای ادامه این مسیر در سال آینده را در خود نمی‌بینند. وقتی زیرساخت‌ها تامین نیست و کشور نمی‌تواند امکانات اولیه بخش معدن را فراهم کند، به‌طورمسلم انتظار نمی‌رود خروجی مناسبی از آن به‌دست بیاوریم. ما بخشی از قانون را که به موضوع حقوق دولتی و دریافت بهره مالکانه اشاره دارد، اجرا می‌کنیم، اما جمله بعدی این قانون، یعنی بعد از نقطه پایان جمله را کامل نادیده می‌گیریم و همه راه‌ها را برای اینکه پایندگی و زایندگی را به بخش معدن برگردانیم، مسدود کرده‌ایم. بخش معدن کشور با فولاد و صنایع پایین‌دستی‌اش ظرفیت نقش‌آفرینی در ۱۶ تا ۲۰ درصد تولید ناخالص داخلی را دارد، اما به‌طورحتم پیش‌نیازهایی می‌خواهد تا بتوان برپایه آن، این ساختمان را بنا کرد، اما متاسفانه این بستر مهیا نیست و در این شرایط، برنامه‌ریزی برای افزایش نقش معدن در بودجه سال آینده چیزی جز فشار مضاعف بر معدندار برای دریافت حقوق دولتی بیشتر نیست. اگر با کاهش هزینه‌های معدنداری و ایجاد صرفه اقتصادی، رونقی در این حوزه ایجاد شود، تولید افزایش می‌یابد. به‌این‌ترتیب، بخشی که برای تولید داخل نیاز است، مورداستفاده قرار می‌گیرد و مازاد آن می‌تواند صادر شود و ارزآوری داشته باشد.

هنوز معلوم نیست ما در حوزه معدن چه سیاستی را دنبال می‌کنیم؛ آیا هدف، حمایت از تولید داخلی است و تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده یا صادرات و ارزآوری.

این دوگانگی از همان بای بسم‌الله در مسائل معدنی وجود دارد و به تای تمت ختم می‌شود. از یک‌طرف شعار ارزآوری، بالا بردن جی‌دی‌پی، شکوفایی اقتصادی در بخش معدن مطرح می‌شود و از طرف دیگر، حقوق دولتی را بی‌هیچ حساب‌وکتابی افزایش می‌دهیم و به‌این‌ترتیب آشفتگی عجیبی در بخش معدن ایجاد می‌کنیم.

شاید قوانینی که برای بخش معدن وضع می‌شود، به‌تبع ذات سخت و خشن این کار، سختگیرانه و کوبنده است و بدون هیچ‌گونه منطقی اعمال می‌شود.

تناقضات متعددی که در سیاست‌گذاری بخش معدن وجود دارد، باعث شده که ما نتوانیم به اهداف مدنظرمان برسیم. نکته اینجا است که وقتی راه‌حل مشکلی به‌طورکامل مشخص است، اما به‌جای حل‌وفصل آن، مرتب تکرار و بازتکرار می‌شود و نتیجه‌ای جز دلسردی فعالان و شاغلان این حوزه به‌دنبال نخواهد داشت.

در گفت‌وگوی «روزگارمعدن» درباره تاثیرات بودجه ۱۴۰۲ بر بخش معدن مطرح شد

دور باطل تصمیمات غلط ادامه دارد

گیتا جاودانی

از یکسو بار مالی درآمدهای دولت در بودجه سال ۱۴۰۲ بر دوش مالیات و افزایش حقوق دولتی و بهره مالکانه معادن قرار گرفته و از سوی دیگر، کارشناسان و فعالان معدن گله‌مند هستند که حمایت کافی از این بخش به عمل نیامده است.

گفته می‌شود حمایت از بخش باید برخی از قوانین در راستای حمایت از توسعه معدن و صنایع معدنی در مجلس، در قالب احکام بودجه سالانه یا برنامه‌های توسعه، طرح‌ها و لوایح مستقل موردتوجه قرار گیرد.

تا موضوعات اساسی بخش معدن از جمله آزادسازی پهنه‌های معدنی، همکاری نهادهای نظامی و دولتی و مشارکت مردم محلی برای توسعه بخش معدن، جذب سرمایه‌های خارجی در منطقه ویژه معدنی کشور تحقق یابد.

«روزگارمعدن» در گفت‌وگوی امروز خود از سهراب حسینی، کارشناس معدن و فعال حوزه اکتشاف پرسید، برداشت اولیه وی درباره بودجه ۱۴۰۲ در بخش معدن چیست؟

● در بودجه نگاه ویژه‌ای به افزایش درآمدهای دولت از طریق افزایش حقوق دولتی و بهره مالکانه معادن شده است؟

اگر دولت را در جایگاه پدر خانواده در نظر بگیریم؛ تلاش می‌کند مبالغی را به هزینه‌های رفاهی خانواده اختصاص دهد و برای تامین مخارج عمومی کشور، حقوق و دستمزد و دیگر هزینه‌های دولت و شهروندان، منابعی برای تامین درآمدهای موردنیاز خود پیش‌بینی می‌کند.

این منابع تا همین چند سال اخیر وابستگی زیادی به نفت داشت و دقیق به‌همین دلیل تا امروز به تامین زیرساخت‌های موردنیاز دیگر صنایع توجه نشد.

امروز که تلاش می‌شود، وابستگی به نفت کاهش یابد، به منابع دیگر تامین بودجه از جمله مالیات و درآمدهای حاصل از صادرات توجه کرده‌ایم، چون زیرساخت قبلی وجود ندارد و این فرآیند دچار اشکال اساسی شده است.

برای روشن شدن موضوع مثالی غیرمعدنی می‌آورم. زمانی پیش می‌آید که برای مثال، بازار همسایه نیازمند یک محصول کشاورزی است. باتوجه به سیاست تکیه بر صادرات غیرنفتی، این محصول کشاورزی صادر می‌شود. به‌این‌ترتیب، میزان آن در داخل کشور کم می‌شود، علاوه بر این، درآمدی ارزی حاصل می‌شود که صادرکننده باید مالیات بر آن درآمد را پرداخت کند.

این مالیات که افزایشی هم هست، توان صادرکننده را برای ادامه کاهش می‌دهد. از طرف دیگر، چون زیرساخت موردنیاز هم وجود ندارد، تولید آن محصول کشاورزی به‌اندازه کافی افزایش پیدا نمی‌کند، بنابراین در بازار داخلی کمبود ایجاد می‌شود و بعد برای مقابله با این مشکل تعرفه می‌گذارند و صادرات را ممنوع می‌کنند و به‌این‌ترتیب درآمد دولت از این منبع دوباره کاهش پیدا می‌کند یا از بین می‌رود.

● این تناقض‌ها و تغییر مکرر قوانین چه آسیب‌هایی به‌بار می‌آورد؟

این معضلی است که مجلس باید به آن توجه کند. وقتی با تغییر افراد، نگرش‌ها و دیدگاه‌ها تغییر می‌کند، ثبات بازار از دست می‌رود، اما به‌طورمعمول دردها ریشه‌یابی نمی‌شود و با مسکن‌های موضعی التیام داده می‌شود.

در جایی به‌عنوان منتقد، دیدگاه‌های قبلی، برنامه‌های توسعه‌ای جدیدی ارائه می‌دهد که با قوانین و قواعد قبلی رودرروی هم قرار می‌گیرند.

اگر به برنامه توسعه نگاه کنیم، نکات خوبی در آن پیش‌بینی شده که یکی از آنها تاکید بر تکمیل زنجیره ارزش است، اما در بودجه، منابع مالی موردنیاز برای تحقق این هدف پیش‌بینی نشده و با مشکلاتی که معادن با آن دست به گریبان هستند، توسعه ارزش‌افزوده رویایی دست‌نیافتنی است.

● بنابراین وقتی دولت می‌خواهد درآمد خود را با مالیات و افزایش حقوق دولتی معادن تامین کند، دقیقا در همین دور باطل گرفتار می‌شود؟

بله، در حال حاضر فعالیت معادن در بسیاری موارد اقتصادی نیست. این مشکل از آنجا ناشی می‌شود که هنوز زیرساخت‌های لازم فراهم نیست، ماشین‌آلات موردنیاز وجود ندارد و هزینه‌های فعالیت بسیار بالا است. علاوه بر این، مواجهه با انواع و اقسام چالش‌ها از جمله معارضان محلی، درگیری بین‌سازمانی، هزینه بالای حمل کالا در کشور، نبود زیرساخت کافی برای حمل‌ونقل دریایی، نوسان نرخ برابری ارز که موجب شده است هزینه‌ها به‌شدت افزایش پیدا کند و ... موجب کاهش چشمگیر سود حاصل از کار معدن شده است.

در حال حاضر، فعالیت بسیاری از معادن به‌واسطه نرخ برابری ارز است که افزایش هزینه‌ها را تا حدودی جبران می‌کند. خلاصه اینکه با مالیات و حقوق دولتی آن، صادرکننده و تولیدکننده مواد معدنی به‌واسطه افزایش شدید هزینه‌ها و کاهش سود، نمی‌توانند زیرساخت‌های لازم برای ادامه فعالیت خود را فراهم و برای پیشرفت و توسعه اقدامی کنند، هر روز فرسوده‌تر و مستهلک‌تر می‌شوند و در ازای مالیاتی که پرداخت می‌کنند، خدماتی نمی‌گیرند و سرانجام به نقطه‌ای می‌رسد که به‌جای سرمایه‌گذاری کردن در معدن، فرار سرمایه به‌وجود می‌آید، زیرا سرمایه‌گذار ترجیح می‌دهد جایی برود که امنیت سرمایه‌گذاری بیشتری داشته باشد، مشکل معارض محلی، تداخل حقوقی، بین‌سازمانی و ریسک معدنکاری در آنجا کمتر باشد. با جلوگیری از خریدوفروش ارز، ممانعت از انتقال ارز به خارج کشور و بسیاری دیگر از این اقدامات، باز هم افراد روش‌هایی مثل مبادله با رمزارزها و... پیدا و پول و سرمایه خود را از کشور خارج می‌کنند.

> در حال حاضر، فعالیت معادن در بسیاری موارد اقتصادی نیست. این مشکل از آنجا ناشی می‌شود که هنوز زیرساخت‌های لازم فراهم نیست، ماشین‌آلات موردنیاز وجود ندارد و هزینه‌های فعالیت بسیار بالا است

● و این سیکل معیوب همچنان ادامه پیدا می‌کند.

درست است. معدنکاری فعالیتی پرریسک است و بالا و پایین و تلاطم زیادی دارد. خرابی ماشین‌آلات مستهلک، گرانی تجهیزات و امور مربوط به پرسنل و بیمه و همه به این موضوع دامن می‌زنند و آن‌قدر مشکلات در هم پیچیده می‌شود که معدنکار را از معدنکاری سیر می‌کند و اگر سرمایه‌ای برایش مانده باشد، آن را وارد فعالیت‌های سودآور داخلی می‌کند یا به‌کلی از کشور می‌گریزد و فرار را برقرار ترجیح دهد، بنابراین می‌بینیم که آمار خروج سرمایه از کشور وحشتناک است.

و این سیکل معیوب همچنان ادامه پیدا می‌کند و از آنجایی‌که دولت درآمدی و بودجه و منابعی ندارد که زیرساخت‌ها را فراهم کند، بیماری‌های متعدد اقتصادی‌اش افزایش پیدا می‌کند.

● چه قوانین سیاستی برای حمایت از بخش معدن لازم است؟

نگاه دولت به موضوع حمایت همواره مالی و اقتصادی، یعنی همواره تصور غالب این بوده است که چطور وام و تسهیلات در اختیار فعالان این حوزه قرار دهد و وقتی کسی می‌خواهد کاری انجام دهد، به چه ترتیبی وی را موردحمایت قرار دهد، اما هیچ‌وقت به این موضوع توجه نکرده که نیاز تولیدکننده به‌مراتب بیشتر از حمایت مالی است.

البته گهگداری اقداماتی در این زمینه انجام گرفته است. برای مثال تشکیل شورای گفت‌وگوی بین بخش دولتی و خصوصی یا ستاد تسهیل و... اما پرسش اینجا است که چقدر این کارها در عمل موثر بوده است؟ قوانین دست‌وپا گیر، نظام اداری پیچ‌درپیچ و بروکراتیک و... بلای جان‌بخش تولید است.

همه این مسائل دست‌به‌دست هم داده‌اند تا مشکلات تولیدکنندگان به‌ویژه تولیدکنندگان بخش معدن روزبه‌روز پیچیده‌تر شود و بسته‌های حمایتی دولت کارآمدی خود را از دست بدهد. علوه بر اینکه این بسته‌های حمایتی به‌دلیل ضعف دولت در تامین مالی روزبه‌روز کمتر می‌شود و به‌این‌ترتیب باز به همان دور باطلی می‌رسیم که شرح آن رفت.

به عبارت دیگر، همه اقدامات دولت در حمایت مالی، تسهیل امور مربوط به صادرات، اقدامات تشویقی و... چون مسکن‌های موضعی بودند و خود دولت را با چالش روبه‌رو کرده‌اند.

● راهکاری برای شکستن این چرخه وجود دارد؟

دولت باید استراتژی‌های بلندمدتی تدوین کند تا معدنکاری که سرمایه خود را در این حوزه وارد کرده است، هزینه اضافی نداشته باشد و درگیری کمتری با معارضان محلی داشته باشد و مشکلات مربوط به مجوزها و موانعی که پیش‌پای معدنکاری وجود دارد، به‌حداقل برسد تا «زمان» از دست نرود. کاهش زمان برگشت سرمایه معدنکار نوعی حمایت موثر است که به فعالان و تولیدکنندگان اجازه می‌دهد از فرصت‌های موجود استفاده کنند و از نتایج آن بهره‌مند شوند.

● نخستین و ضروری‌ترین اقدام برای عبور از این گلوگاه چیست؟

به‌گمان من، دولت باید همت خود را مصروف تامین زیرساخت‌های لازم معدنکاری کند و روی توسعه حمل‌ونقل سرمایه‌گذاری بیشتری داشته باشد.

ما نمی‌توانیم بدون این مقدمات، به‌نتیجه مطلوب برسیم. بیماری بخش تولید با شیوه‌های مألوف درمان نمی‌شود. تنها اتفاقی که ممکن است، رخ دهد، این است که عوارض آن برای مدت کوتاهی کاهش پیدا می‌کند و حس نمی‌شود،اما در نهایت این چرخه وجود دارد. متاسفانه استراتژی‌های ما با تغییر دولت‌ها و مدیران تغییر می‌کند، در حالی که نباید دامنه تغییرات این‌قدر زیاد باشد و تا جای ممکن، باید تلاش کرد ثبات در قوانین و مقررات و نحوه عملکرد تضمین شود.

به‌عنوان‌مثال، موضوع ابطال پروانه‌ها که برای معدنداران دغدغه بزرگی است، باید از دیدگاه‌های مختلف بررسی شود و یک قاعده و ضابطه ثابت برای آن در نظر گرفته شود، نه اینکه با تغییر هر مدیری دچار دگرگونی شود.

● منظور از دیدگاه‌های مختلف چیست؟

به‌نظر من، باید مشکلات و معضلات جمع‌آوری شود و در شوراها با حضور بخش خصوصی و ذی‌نفعان زیر ذره‌بین قرار گیرد و بهترین راهکارها برای مقابله با آنها انتخاب شود و در کمیسیون‌های تلفیق موردبررسی قرار گیرد و بعد دولت به خروجی این مجموعه متعهد بماند. ما نمی‌توانیم نسخه‌ای کلان برای کشور یا دولت بپیچیم. کاری که از دست ما برمی‌آید، این است؛ راهکارهایی که در حوزه فعالیت‌مان کارگشا به‌نظر می‌رسد، مطرح کنیم و بررسی و ریشه‌یابی آن برعهده دولت است. در حال حاضر، شوراها و کمیسیون‌ها خود به موانعی بزرگ مبدل شده‌اند. برای مثال گاهی کارهای ساده که به این مجموعه‌ها ارجاع داده می‌شود، به‌علت غیبت اعضا، مدت‌ها به‌تعویق می‌افتد.

عقب افتادن جلسات به‌معنی خواب سرمایه، کاهش ارزش پول و ناتوانی در تولید ارزش است. در این فرآیند، سرمایه‌گذار مستهلک می‌شود و توانایی خود را برای کمک به اقتصاد کشور از دست می‌دهد. این مشکلات با راهکارهای ساده و نگاه ویژه به این بخش قابل‌حل است و اقتصاددانان در دنیا برای این مسائل راهکارهای زیادی در نظر گرفته‌اند.

در حال حاضر در کشور روسیه می‌توان در مدت کوتاهی، زیر یک ماه، شرکتی ثبت و هر ۶ ماه مجوز کار دریافت کرد و به‌این‌ترتیب می‌توان در این کشور فعالیت را آغاز کرد.

در کشور ما ثبت شرکت با سرعت انجام می‌شود، اما گرفتن مجوزهای لازم بسیار زمانبر است و مدت‌ها طول می‌کشد و گذشته از اینها، شرکت‌هایی که در کشورهای دیگر تاسیس شده‌اند با قواعد و قوانین یک‌شبه مواجه نمی‌شوند، در حالی که در کشور ما این اتفاق می‌افتد.

● یکی از نمایندگان عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس درباره بودجه ۱۴۰۲ گفته است: توجه به اکتشاف باید در اولویت قرار گیرد، زیرا زنجیره اکتشاف نسبت به سایر زنجیره‌ها توسعه کمتری دارد، هرچند کمیسیون صنایع و معادن مجلس اصلاح قانون معادن را در دستور کار دارد، اما در بودجه سال آینده باید توجه ویژه‌ای به موضوع اکتشاف شود. نظر شما دراین‌باره چیست؟

وظیفه زمین‌شناسی و اکتشافات پایه برعهده دولت است، اما به این مسئولیت توجه چندانی نمی‌کند و وقتی اکتشافی انجام نشود، ذخیره‌ای وجود ندارد و منابع ارزشمندی که برای معدنکاری جذاب باشد، پیدا نمی‌شود؛ علت هم روشن است. سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی آن‌قدر بودجه کمی دارد که به اکتشاف نمی‌رسد. توسعه و گسترش و نوسازی هم برعهده ایمیدرو است. این سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی باید بودجه کافی داشته باشند تا در راستای ماموریت‌های‌شان حرکت کنند. وقتی این اتفاق نمی‌افتد و سرمایه‌گذاری در آن بخش کاهش پیدا می‌کند، همان دومینوی استهلاک ادامه می‌یابد.

امروز هم به‌دلیل اینکه دولت منابع مالی لازم را ندارد، باز زیرساخت‌ها و اکتشاف نادیده گرفته می‌شود و در سال‌های آینده باز با همین مشکل روبه‌رو هستیم. باز هم تاکید می‌کنم که اگر می‌خواهیم اقتصاد کشور از زیر سایه نفت بیرون بیاید، ناچار باید زیرساخت آن را هم فراهم کنیم. در حال حاضر باتوجه به رشد جهانی تقاضا برای فلزات استراتژیک مانند مس، طلا و... نیاز کشور به سنگ‌آهن یا توسعه اکتشافات عناصر نادر، همه و همه به اکتشاف و حفاری بستگی دارد. شاید در کشور ما آینده‌نگری معضل اصلی است. اگر استراتژی‌مان در زمینه اکتشاف مشخص باشد، می‌دانیم تا چه عمقی می‌خواهیم اکتشاف انجام بدهیم، قرار است با چه دستگاهی کار و تجهیزات و دستگاه‌های آن را فراهم کنیم.

در نهایت، برای اینکه انتخابی بهینه داشته باشیم و براساس آن تصمیم‌گیری کنیم، باید ببینیم شیوه کلی و خط‌مشی ما در اکتشاف، استخراج و تولید چیست که این مجموعه به‌معنای تعیین استراتژی است.

عکس: روزگار معدن

پرداخت ۷۸۲ هزار میلیارد تومان تسهیلات به بخش صنعت و معدن

سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: ۷۸۲هزار میلیارد تومان تسهیلات در ۸ماهه امسال به بخش صنعت و معدن داده شده که این میزان ۶۷ درصد رقم مصوب برای کل سال ۱۴۰۱ است.

به گزارش شاتا، امید قالیباف در مورد پرداخت تسهیلات به بخش تولید، اظهار کرد: بر اساس توافق وزرای صنعت، معدن و تجارت، و اقتصاد و رئیس کل بانک مرکزی قرار است امسال ۱۱۶۷ هزار میلیارد تومان تسهیلات به بخش صنعت و معدن داده شود.

وی ادامه داد: در هشت ماه نخست امسال ۷۸۲ هزار میلیارد تومان تسهیلات پرداخت شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵۱ درصد رشد داشته است؛ همچنین سهم بخش صنعت و معدن از کل تسهیلات از ۳۰ درصد در سال قبل به ۳۵ درصد افزایش یافته ست.

مشاور وزیر صمت با تاکید بر سیاست این وزارتخانه در افزایش سهم تامین مالی به صورت زنجیره‌ای گفت: در ۹ماهه امسال ۴۴ هزار میلیارد تومان از طریق انتشار اوراق گام تامین مالی شد که در مقایسه با مجموع ۲ سال ۱۴۰۰ و ۱۳۹۹ که ۹ هزار میلیارد تومان بود جهش قابل‌توجهی را نشان می‌دهد.

قالیباف توضیح داد: تامین مالی زنجیره‌ای به روشی گفته می‌شود که واحدهای تولیدی که در طول هم هستند با یک بار اخذ تسهیلات تامین مالی شوند. در این روش کارآیی نقدینگی افزایش و شفافیت گردش مالی شفاف می‌شود.

وی در مورد استفاده از صورتحساب الکترونیکی نیز گفت؛ ۲۲ هزار و ۳۰۰ فقره تسهیلات مبتنی‌بر صورتحساب الکترونیکی به ارزش ۳۵.۷ هزار میلیارد تومان در ۹ماهه امسال پرداخت شده است.

استراتژی‌های صنعتی و معدنی گل‌گهر

رئیس هیات عامل ایمیدرو بر لزوم توجه به استراتژی تقویت بعد معدنی شرکت صنعتی و معدنی گل‌گهر تاکید کرد.

به گزارش ایمیدرو، وجیه‌اله جعفری در نشست کارگروه کنترل مدیریتی شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر تنوع محصول ازجمله مواردی است که شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر باید قطعا در تدوین استراتژی‌های خود آن را مدنظر قرار دهد.

وی خاطرنشان کرد: تربیت نیروی انسانی، توجه به حوزه‌های اکتشاف، زیرساخت و تامین مواد اولیه از دیگر مواردی است که این شرکت باید در برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت به آن توجه کند.

ایمان عتیقی، مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر نیز در این نشست به ارائه استراتژی‌ها، چشم‌انداز و اهداف کلان این شرکت پرداخت.

وی کمبود سنگ‌آهن، تامین انرژی (گاز و برق) و مازاد عرضه گندله در کشور را از جمله مشکلات پیش روی تولید فولاد عنوان کرد و افزود: توسعه فعالیت‌های اکتشافی و تامین سنگ‌آهن، زیرساخت تامین انرژی، توسعه و تکمیل زنجیره ارزش فولاد، تنوع حوزه‌های کسب‌وکار، توسعه فناوری معدنکاری و توسعه زیرساخت‌های مدیریتی برخی از استراتژی‌های شرکت صنعتی و معدنی گل‌گهر هستند.

دراین نشست که با حضور اعضای هیات عامل، معاونان و مدیران ایمیدرو و همچنین مدیران شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر، شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران برگزار شد، چالش‌ها و راهکارهای بهبود استراتژی‌ها و توسعه شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

افزایش تقاضای جهانی برای خرید لیتیوم

گروه معدن

جهان امسال با کمبود لیتیوم مواجه بود و افزایش حجم عرضه آن نتوانست همپای رشد حجم تقاضای خودروهای الکتریکی (EV) افزایش یابد.

به گزارش فلزات آنلاین، وجود قیمت‌های منطقه‌ای متفاوت و بالا برای لیتیوم، از مواردی است که این کمبود لیتیوم را تایید می‌کند اما واضح‌ترین علامت کمبود آن در بازار افزایش نرخ لیتیوم است. از سنگ معدن اسپودومن و کربنات لیتیوم گرفته تا هیدروکسید لیتیوم، قیمت‌ها در امسال پس از یک رشد نرخ بالا در سال ۲۰۲۱ بیش از دو برابر افزایش یافت. میانگین نرخ باتری کربنات در آسیا در ماه گذشته توسط موسسه «Fastmarkets»، حدود ۸۰ هزار و ۸۰۰ دلار در هر تن ارزیابی شد که از ابتدای سال گذشته بیش از یک هزار درصد افزایش داشت. حتی شرکت گلدمن ساکس که از روند پیش‌بینی صعودی بازار لیتیوم در ماه می ۲۰۲۲ بر آشفته و خواهان کاهش نرخ آن بود، اکنون بر این باور است که حجم عرضه جهانی لیتیوم در امسال ۸۴ هزار تن کمتر از حجم تقاضا خواهد بود. هرچند که کاهش شتاب افزایش نرخ در هفته‌های اخیر نشان از کند شدن روند صعودی قابل توجه آن دارد اما نرخ لیتیوم همچنان به اوج خود نزدیک است.

در عین حال، نرخ سایر فلزات صنعتی به دلیل ترس از رکود اقتصادی روند کاهشی را تجربه می‌کند.

برخی تحلیل‌گران بر این باورند که قیمت‌ها باید در سال ۲۰۲۳ کاهش یابد اما زنجیره تامین لیتیوم به قدری با سرعت در حال تحول است که نمی‌توان با اطمینان کامل در مورد هر پیش‌بینی اظهار نظر کرد.

▣ افزایش حجم تقاضا برای لیتیوم

در همین راستا حجم عرضه لیتیوم به سرعت در حال افزایش است و شرکت‌ها به‌تدریج ظرفیت تولید موجود خود را افزایش می‌دهند و فعالیت پروژه‌های جدید و فرآیند تولید در آنها آغاز می‌شود. در عین حال، حجم تقاضا برای لیتیوم با سرعت بیشتری افزایش پیدا می‌کند.

بر اساس اطلاعات به‌دست آمده از موسسه «Adamas Intelligence»، مجموع ظرفیت باتری خودروهای الکتریکی جدید تولیدشده در جهان در نیمه اول سال ۲۰۲۲، به حدود ۱۹۵.۵ گیگاوات ساعت رسید که ۷۹ درصد افزایش را نسبت به نیمه اول سال ۲۰۲۱ نشان می‌دهد. عدد مذکور معادل ۱۱۷ هزار و ۲۰۰ تن کربنات لیتیوم است که ۷۶ درصد افزایش نسبت به سال قبل را نشان می‌دهد. همچنین حجم تقاضای لیتیوم در باتری خودروهای الکتریکی به دلیل نرخ بالای نیکل و کبالت که باعث شده بسیاری از تولیدکنندگان خودروهای الکتریکی در آسیا به سمت باتری‌های کم هزینه‌تر لیتیوم آهن فسفات روی بیاورند، افزایش یافت.

میزان نیکل و کبالت به‌کار رفته در خودروهای الکتریکی در نیمه اول سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۱ به ترتیب حدود ۵۰ درصد و ۴۴ درصد افزایش یافت اما هر دو به نسبت لیتیوم افزایش کمتری را تجربه کردند. تولید خودروهای الکتریکی با باتری‌های لیتیومی در حال افزایش و درکنار آن، زنجیره عرضه این خودروها نیز به سرعت در حال گسترش یافتن است.

در همین رابطه، کارخانه‌های تولید این نوع از باتری‌ها در حال گسترش و دولت‌ها به دنبال‌گذار از استفاده از سوخت‌های فسیلی به انرژی‌های تجدیدپذیر هستند. تمامی این کارخانه‌ها به مواد اولیه برای تولید باتری نیاز دارند و بنابراین افزایش ذخایر موجودی تولیدکنندگان برای تامین حجم تقاضای افزایشی خودروهای الکتریکی یک ضرورت به نظر می‌رسد.

▣ بررسی احتمال ایجاد ثبات در نرخ لیتیوم

قیمت لیتیوم در بازار فیزیکی در ماه دسامبر ۲۰۲۲، با در نظر گرفتن وضعیت فعلی بخش خودروهای الکتریکی در چین اندکی کاهش یافت.

چین، بزرگ‌ترین بازار خودروهای الکتریکی جهان به شمار می‌آید و همچنان این بازار در حال گسترش است. فروش وسایل نقلیه با انرژی نو در ماه نوامبر ۲۰۲۲، حدود ۷۲.۳ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش یافت. این در حالی است که حجم کل فروش خودروهای سواری ۷.۹ درصد کاهش داشت که نخستین روند کاهشی سالانه از ماه می ۲۰۲۲ را نشان می‌دهد. فروش خودروهای الکتریکی با پرداخت یارانه‌های دولتی قرار است تا پایان امسال انجام شود که با در نظر گرفتن ضرب‌العجل پرداخت این یارانه‌ها، می‌توان انتظار افزایش حجم تقاضا برای خودروهای الکتریکی در آینده را داشت. گمانه‌زنی‌های زیادی وجود دارد که ممکن است زمان پرداخت یارانه‌ها تمدید شود اما عدم تایید رسمی این موضوع از سوی باتری‌سازان موجب می‌شود حجم تقاضای خودروهای الکتریکی در ماه‌های آینده در بازار چین به طور قابل توجهی با کاهش مواجه شود.

سیاست‌های کشور چین در کاهش محدودیت‌های مرتبط با ویروس کرونا و تلاش این کشور جهت چلوگیری از موج جدید این بیماری در چین، موجب ایجاد یک وضعیت بلاتکلیفی در سطح خرد بازار شده است.

وجود این چشم‌انداز، وضعیت بلاتکلیفی کوتاه‌مدت موجب طرح سوالاتی از سوی تحلیل‌گران بازار همچون چرایی افزایش نرخ لیتیوم بعد از رسیدن به یک ثبات نسبی در نرخ و پیش‌بینی کاهش نرخ آن در سال آتی شد. البته که بازار لیتیوم به چنین تحلیل‌هایی نیاز دارد.

افزایش قیمت‌های کنونی لیتیوم، منجر به افزایش نرخ در باتری‌ها شد که در نتیجه آن هزینه ساخت وسایل نقلیه با انرژی نو افزایش یافت. این افزایش هزینه موجب ایجاد مشکلاتی برای خودروسازان الکتریکی که به دنبال ایجاد فضای رقابتی در مبحث قیمت‌ها در مقایسه با خودروهای با سوخت‌های فسیلی بودند، شد.

▣ بررسی امکان ایجاد تعادل در حجم عرضه و تقاضا

در همین راستا، تعیین قیمت‌های پایین‌تر نیازمند رشد در روند عرضه با نرخی به نسبت بالا است. تحلیل‌گران موسسه «Fastmarkets NewGen» تخمین می‌زنند که حجم تولید جهانی لیتیوم در سال ۲۰۲۱ نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن، حدود ۳۶ درصد افزایش داشته است و انتظار می‌رود حجم عرضه کل از حدود ۵۴۰ هزار و ۵۰۰ تن لیتیوم کربنات معادل در سال ۲۰۲۱، به بیش از سه میلیون تن تا سال ۲۰۳۰ افزایش یابد. تحلیل‌ها و پیش‌بینی‌های زیادی درباره حجم عرضه لیتیوم وجود دارد.

این در حالی است که میزان سرمایه‌گذاری در ظرفیت جدید تولید لیتیوم بسیار افزایش یافته است و ایالات متحده امریکا و اتحادیه اروپا در تلاشند که زنجیره‌های تامین داخلی لیتیوم خود را گسترش دهند که همین موضوع باعث رشد بیشتر حجم عرضه لیتیوم خواهد شد. در این هنگام مشکلی که مطرح می‌شود، این است که مواد معدنی صنعتی در پروژه‌های نوپا مستعد استخراج بیش از اندازه هستند که موجب برجسته شدن ظرفیت از دست رفتن زمان‌بندی تایید خلوص لیتیوم مورد نیاز مشتریان می‌شود.

علاوه‌براین، بیشترین رشد عرضه لیتیوم از استخراج منابع جدیدی مانند ذخایر لپدولیت چین حاصل می‌شود که امکان ایجاد مشکلات در روند عرضه آن نیز وجود دارد. از میان مهم‌ترین مشکلات به وجود آمده می‌توان به امکان آلودگی رودخانه جین جیانگ که از منطقه پیچین در استان جیانگشی می‌گذرد، اشاره کرد. بر اساس گزارشی از شرکت «Benchmark Mineral Intelligence»، شرکت «Yongxing Special Materials» ماه نوامبر ۲۰۲۲ مجبور شد فرآیند تولید خود را به حالت تعلیق درآورد؛ چراکه آزمایش‌های دولتی نشان از غیر عادی بودن آب رودخانه مذکور داشت. استان جیانگشی هم‌اکنون به عنوان مرکز معادن لپدولیت در چین مطرح است اما شرکت «Benchmark Mineral Intelligence» اشاره می‌کند که عیار لپدولیت این استان چین، پایین‌تر از اسپودومن استرالیا است و به همین دلیل منجر به انتشار کربن و تولید ضایعات بیشتری خواهد شد. مداخله مقامات چین در این رابطه در ماه نوامبر ۲۰۲۲ ممکن است منجر به ایجاد کشمکش‌های زیست‌محیطی بزرگ‌تر با توجه به فرآیند پردازش تغلیظ لپیدولیت در معادن اطراف منطقه ییچین در استان جیانگشی در آینده شود. خطوط تولید و عرضه لیتیوم، متاثر از عوامل شناخته‌شده و ناشناخته زیادی است. به همین دلیل گمانه‌زنی‌های زیادی درباره تغییرات نرخ آن در آینده وجود دارد. در همین رابطه، موسسه «Fastmarkets NewGen» پیش‌بینی می‌کند که با رشد حجم عرضه، بازار با مازاد عرضه از سال ۲۰۲۵ روبه‌رو خواهد شد. این موسسه در یادداشت تحقیقاتی در روز هشتم دسامبر ۲۰۲۲ اعلام کرد که بازار همچنان با محدودیت در عرضه لیتیوم مواجه است و احتمال ایجاد نوسانات بین کسری و مازاد عرضه و در نتیجه نوسانات قیمتی در برخی از سال‌ها در آینده وجود دارد. به عبارت دیگر، راه رسیدن به مازاد عرضه چندان هموار نخواهد بود. همچنین بازار با ریسک احتمال کاهش و افزایش نرخ مواجه است. بنابراین ثبات در نرخ لیتیوم ممکن است چندان ادامه نداشته‌باشد.

روی خط خبر

کاهش صادرات فولاد هند

سال گذشته میلادی صادرات فولاد هند به ۱۰.۴۵ میلیون تن رسید که افت شدید ۴۳ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۱ داشت.

تنها در ماه دسامبر هم صادرات فولاد هند افت ۴۰ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل داشت. البته نسبت به نوامبر ۵۳ درصد بالا رفت.

به گزارش فولاد ایران، از جمله عوامل تاثیرگذار بر کاهش صادرات فولاد هند می‌توان به افزایش تعرفه صادرات، افت تقاضای جهانی و کاهش خرید ویتنام به عنوان یکی از واردکننده‌های اصلی فولاد هند اشاره کرد.

رشد نرخ قراضه صادراتی ژاپن

قیمت قراضه صادراتی ژاپن هفته گذشته صعودی بود. کاهش تقاضای صادراتی فعالیت بازار را کاهش داد.

نرخ مورد نظر عرضه‌کننده‌ها تا ۴۰۱ دلار بود ولی خریداران در کره جنوبی به دنبال ۳۷۸ دلار به عنوان بالاترین نرخ بودند. این اختلاف نرخ زیاد بازار را به سکوت بیشتری برد.

به گزارش فولاد ایران، متوسط نرخ قراضه سنگین کلاس ۲ ژاپن ۳۹۴ تا ۴۰۲ دلار هر تن فوب ثبت شده که تا ۱۵ دلار رشد هفتگی داشت.

در مجموع بازار منتظر تعطیلات سال نو چین است تا روند قیمت‌ها پس از آن روشن‌تر شود.

خبر

ضرورت جلوگیری از خام‌فروشی معادن

استاندار سیستان و بلوچستان گفت: معادنی که در این منطقه وجود دارد بی‌نظیر است بنابراین باید صنایع تبدیلی ایجاد و از خام‌فروشی جلوگیری شود.

به گزارش تسنیم، محمد کرمی در نشست با مدیران اداره‌کل تعاون سیستان و بلوچستان اظهارکرد: زیرساخت‌های تولید انرژی و استفاده از مواهب طبیعی در استان باید تقویت شود و در این سرزمین به‌عنوان سرزمین آفتاب هر خانه یک نیروگاه باشد.

استاندار سیستان و بلوچستان گفت: خوشبختانه کارهای خوبی در حوزه اشتغال در این استان انجام شده است اما باید به اشتغال پایدار منجر شود.

سیستان و بلوچستان استانی ثروتمند است و معادنی که در این منطقه وجود دارد بی‌نظیر است بنابراین باید صنایع تبدیلی ایجاد و از خام‌فروشی جلوگیری شود.

وی خاطرنشان کرد: ثروتی که در این منطقه وجود دارد، باید مشکلات استان را برطرف کند و معادن مختلفی که در این خطه وجود دارد می‌تواند چهره استان را تغییر دهد. باید واحدهای تولیدی و تعاونی‌های محلی، کالا تولید کنند و در مرحله بعدی این کالاها را از طریق مرزهای خود صادر کنیم.

کرمی اظهار کرد: ضرورت دارد شرکت‌های دانش‌بنیان را بیش از پیش مورد توجه قرار دهیم چراکه علم، نوآوری و خلاقیت می‌آورد که این مصداق تولید ثروت است.

وی با بیان اینکه هر روز باید یک قدم به سمت جلو برویم، تاکید کرد: گزارشات باید کف میدان دیده شود و صرفاً در قالب ارائه گزارش‌های نوشتاری نباشد.

باید اراده خود را قوی کنیم و محکم گام برداریم چراکه امروز دشمن به دنبال این است که مردم را نسبت به آینده مأیوس کرده و اراده ما را سست کند.

استاندار سیستان و بلوچستان افزود: اقتصاد باید مردمی شود و سرمایه‌گذاران و تعاونی‌ها پای کار بیایند و کارشان نیز توسط دولت تسهیل شود. باید به مردم اطلاع‌رسانی کرده و نسبت به موضوعاتی چون بیمه آگاه‌سازی کنیم.

وی ادامه داد: نظارت اهمیت فراوانی دارد لذا باید بر کار پیمانکاران بسیار حساس باشیم چرا که این کنترل و نظارت عین دلسوزی برای مردم است. این استان ظرفیت‌های بزرگی دارد و به فضل الهی آینده بسیار روشنی خواهد داشت.

وی بیان کرد: مردم باید در مواهب این استان شریک باشند از این‌رو، کارگر و نیروی کار مورد نیاز در پروژه‌های استان نیز باید از همین استان تأمین شود.

کرمی خاطرنشان کرد: زیرساخت‌ها بر اساس ظرفیت‌های موجود در استان باید تقویت شود و در راستای استفاده از موهبت‌های خدادادی، این سرزمین به‌عنوان سرزمین آفتاب باید هر خانه یک نیروگاه باشد.

وی با تاکید بر اینکه باید اوضاع را تغییر دهیم تصریح کرد: در راستای ایجاد مراکز تفریحی و گردشگری، باغ شهرها باید ایجاد شود و طرح آن نیز در حال تدوین است.

قوانین دست و پاگیر از چالش‌های صنایع کوچک

گروه معدن

صنایع و کسب‌وکارهای کوچک و متوسط می‌توانند نقش برجسته‌ای در ایجاد اشتغال برای جوانان شهرستان دزفول داشته باشند؛ صنایعی که اکنون با چالش‌هایی نظیر نبود زمین، اثربخش نبودن تسهیلات، قوانین دست و پاگیر و تمرکز امور اداری در مرکز استان مواجه هستند.

به گزارش ایرنا، اشتغال همواره به عنوان یکی از دغدغه‌های مهم مردم دزفول مطرح بوده و یکی از راهکارهای موثر برای حرکت در این مسیر و برون رفت از معضل بیکاری توجه به کسب و کارهای کوچک و متوسط است؛ طبق آمار رسمی نرخ بیکاری در شهرستان دزفول درحال‌حاضر ۱۵.۲ درصد است و باید برای حل این معضل که آسیب‌های اقتصادی و اجتماعی بسیاری در پی دارد، آستین‌ها را بالا زد.

پرداختن به دغدغه‌های تولیدکنندگان به ویژه صنایع و کسب و کارهای کوچک و متوسط که می‌توانند موجب اشتغالزایی جوانان شوند و باری از دوش دولت بردارند مدنظر قرار گرفت و تعدادی از تولیدکنندگان و صنعتگران همراه با رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی دزفول و یک کارشناس اقتصادی برای شرکت در میزگردی با عنوان بررسی ظرفیت‌ها و چالش‌های صنایع کوچک و متوسط در ایرنا دفتر دزفول دعوت شدند.

نبود زمین برای فعالیت اقتصادی، تمرکز امور اداری در مرکز استان، نبود زیرساخت کافی برای فعالیت اقتصادی، نبود مشاور برای سمت‌دهی سرمایه‌های مردم، اثربخش نبودن تسهیلات اشتغالزایی و لزوم تغییر قوانین مربوط به کسب‌وکارها ازجمله مباحث و چالش‌های صنایع خرد و متوسط شهرستان بودند که در این میزگرد درخصوص آنها بحث و تبادل نظر شد.

▣ وجود ۳۰۴ واحد صنعتی و معدنی

محمدغلامی، رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان دزفول در ابتدای میزگرد خبری با ارائه آماری از ظرفیت‌های صنایع این شهرستان گفت: ۳۰۴ واحد صنعتی و معدنی در دزفول فعال است که بیشتر آنها صنایع کوچک هستند و برخی از آنها بیش از ۱۰۰نفر اشتغالزایی داشته‌اند از سوی دیگر سهم صنایع بزرگ در این شهرستان کم بوده است.

وی به فعالیت ۱۰ واحد صنعتی بزرگ در دزفول از جمله فولاد روهینا، کارتن محمد، دوده فام، آرد و گلستان اشاره کرد و افزود: شهرستان دزفول با دارابودن بازارقدیم و وجود رسته‌های مختلف شغلی، از گذشته‌های دور یک شهر صنعتی بوده است. وی با بیان اینکه ۷۰ درصد واحدهای صنعتی دزفول خرد هستند، گفت: تعدادی از واحدهای صنعتی شهرستان دزفول راکد و غیرفعال بودند که با حمایت‌های صورت گرفته ۱۷ واحد طی سال‌های اخیر بازگشت به کار شدند. غلامی به فعالیت واحدهای دانش‌بنیان در دزفول نیز اشاره کرد و افزود: قبل از سال ۹۸، ۳واحد دانش‌بنیان خرد در دزفول فعال بوده که اکنون تعداد آنها به ۱۳ واحد رسیده است.

▣ لزوم اولویت دادن اقتصاد برای موفقیت بنگاه‌ها

رضا یوسفی حاجی آباد، کارشناس اقتصادی با اشاره به مشکلات بنگاه‌های کوچک و متوسط در حوزه خرد و کلان اظهار کرد: مشکلات، محرز و کم کاری برخی افراد مشکل ساز است ولی مشکلات کلان از این نشات می‌گیرد که اولویت ما اقتصاد نبوده است.

وی با بیان اینکه امروزه به جای جنگ نظامی اقتصاد کشورها موردهدف قرار می‌گیرد، افزود: نخستین مشکل ما این است که هنوز سازمان‌ها تعریف واحدی از کسب‌وکارهای کوچک ندارند و سازمان‌های صمت و جهاد کشاورزی یک تعریف، مرکز آمار ایران یک تعریف و بانک مرکزی یک تعریف دارند که طبق تعریف بانک مرکزی که شاخص مرکز آمار ایران است کارگاه‌های صنعتی یک تا ۹ نفر به عنوان بنگاه‌های خرد یا کوچک نامگذاری شده‌اند. این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه این صنایع عمدتا در حوزه خدمات، کشاورزی، صنعت و بازرگانی فعالند، ادامه داد: اشتغالزایی و توسعه مناطق حاشیه‌ای از مهم‌ترین مزایای کسب‌وکارهای خرد و متوسط هستند که کشور چین در این حوزه بسیار موفق عمل کرده و با بنگاه‌های کوچک و متوسط به توسعه مناطق حاشیه‌ای، تامین منابع موردنیاز کشور و تربیت نیروهای انسانی برای صنایع بزرگ رسیده است.

یکی از موارد مورد اشاره این کارشناس اقتصادی نیاز به سرمایه کم برای راه‌اندازی بنگاه‌های اقتصادی کوچک بود چراکه هم اشتغالزایی بالایی دارند و هم بر منابع داخلی متکی هستند و این واحدها با توجه به تحریم کشور و دشوار بودن تامین اعتبار مالی طرح‌های بزرگ، اهمیت زیادی دارند.

وی ادامه داد: منابع داخلی را می‌توان به راحتی برای بنگاه‌های کوچک و متوسط تامین کرد ضمن اینکه این بنگاه‌ها با انعطاف‌پذیری بالا در شرایط اقتصادی، سرمایه کمتری نیاز دارند و در کوتاه مدت نرخ تمام شده آنها پایین است. یوسفی حاجی آباد کاهش طبقات اجتماعی را به علت توزیع مناسب‌تر درآمد از دیگر مزایای فعالیت بنگاه‌های کوچک و متوسط عنوان و بیان کرد: بیش از ۷۰درصد اشتغالزایی در چین در صنایع کوچک و متوسط اتفاق می‌افتد ولی این میزان در ایران کمتر از ۱۰ درصد است؛ جالب اینجاست که سهم همین بنگاه‌های کوچک در تولید ناخالص ملی حدود ۸۰ درصد است یعنی به اندازه تولید خود نمی‌توانند اشتغالزایی کنند.

عکس: روزگار معدن

عباس سقای لوریان، مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی دزفول نیز با ارائه گزارشی از وضعیت این شهرک‌ها بیان کرد: برای تامین زمین مشکل اساسی در دزفول وجود دارد زیرا دوسوم زمین‌های این شهرستان کوهستانی است که باید اصلاح شوند ضمن اینکه زمین‌های دزفول اغلب معارض دارند از این‌رو با توجه به محدودیت زمین به دنبال زمین‌هایی با قابلیت صنعتی شدن هستیم.

وی با بیان اینکه دزفول دارای ۴ شهرک صنعتی، یک ناحیه صنعتی دایر و یک ناحیه غیردایر است، افزود: ناحیه صنعتی سردشت دزفول با ۱۰۰ درصد ظرفیت فعالیت می‌کند و شهرک صنعتی شماره یک دزفول با ۴۰هکتار، شهرک صنعتی شماره ۲ با ۱۱۰ هکتار، شهرک صنعتی شماره سه با حدود ۱۰هکتار و شهرک صنعتی شماره چهار با حدود ۸۲هکتار در اختیار صنعتگران است.

وی با اشاره به وجود ۳۴۸ قرارداد واگذاری زمین در کل شهرک‌های صنعتی نواحی صنعتی دزفول گفت: ۹۰ درصد این واحدها فعال و بقیه در حال فسخ قرارداد یا جایگزینی هستند.

▣ اثربخش نبودن تسهیلات از مشکلات بنگاه‌ها

یوسفی حاجی آباد به نکته‌ای پیرامون انحراف تسهیلات اشاره و بیان کرد: در یک بازه زمانی توجه به کسب و کارهای خرد و متوسط باعث شد افراد زیادی برای دریافت تسهیلات هجوم ببرند ولی با وجود دریافت وام هیچ اقدامی انجام نشد.

وی با بیان اینکه تسهیلات به یک فعالیت اقتصادی ختم نمی‌شود، افزود: در همه دنیا وام به طرف عرضه یا تولیدکننده داده می‌شود؛ در واقع اول تولید انجام و بعد تسهیلات ارائه می‌شود ولی در ایران به تقاضا پاسخ داده می‌شود که همین امر تورم و نابودی زیرساخت‌ها را به همراه دارد.

این کارشناس ادامه داد: نوع سیاست‌گذاری کشورمان در جهت مدیریت تقاضا است؛ مبنای اقتصادکلاسیک عرضه است که توجهی به آن در کشورمان نمی‌شود.

رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت دزفول نیز با انتقاد از همکاری نکردن بانک‌ها برای ارائه تسهیلات به صنایع خرد گفت: بانک‌ها تسهیلات کمی برای مشاغل خانگی ارائه و نبود اعتبار را بهانه می‌کنند ولی اعتبارات میلیاردی به صنایع بزرگ می‌دهند.

غلامی ادامه داد: بانک‌ها گاه ارائه تسهیلات را به اندازه‌ای به درازا می‌کشانند که نرخ دلار بالا رفته و عملا تولیدکننده توان اجرای فعالیت اقتصادی با تسهیلات دریافتی را دیگر ندارد.

این کارشناس اقتصادی در بخش دیگری از سخنان خود عنوان کرد: در تمام دنیا تورم حدود ۴درصد برای تولید مفید است زیرا باعث سودآوری نسبی برای تولیدکننده می‌شود و انگیزه تولید را بالا می‌برد؛ بیکاری چهاردرصدی نیز طبیعی است ولی ما با تورم افسارگسیخته‌ای مواجه هستیم که باعث می‌شود مکانیسم آلارم تخصیص منابع تغییر یابد؛ دولت با این وضعیت نمی‌تواند منابع تخصیص دهد زیرا آلارم قیمتی نشان می‌دهد دلالی بهترین گزینه است نه تولید.

▣ لزوم اصلاح قوانین کسب‌وکار

یوسفی حاجی‌آباد با بیان اینکه قوانین به نفع تولیدکننده نیست، بیان کرد: طبق قانون کار، یکی از دلایل پایین آمدن آمار اشتغال در کشور قوانین کار است که تولیدکننده و کارآفرین را نابود می‌کند.

وی با تاکید بر لزوم اصلاح قوانین کار افزود: جابه‌جایی بین مشاغل در کشور ما پایین است زیرا کارفرمایان به علت اینکه قوانین کار به ضررشان است از نیروی کار فرار می‌کنند.

یوسفی حاجی آباد با بیان اینکه فناوری‌های موجود چون در اولویت نبوده، قدیمی است، گفت: برای ورود فناوری، تحریم بهانه می‌شود حال آنکه خودروهای سنگین چند میلیاردی به راحتی از مرز وارد می‌شوند در واقع راهکار برای دور زدن تحریم هست ولی برای عملی شدن باید در اولویت باشد.

اقتصاد مقاومتی و شرکت‌های دانش‌بنیان طی سال‌های اخیر موردتاکید مقام معظم رهبری بوده ولی بنا به گفته این کارشناس اقتصادی، درصد بالایی از این شرکت‌ها فقط در حد آمار است و در عمل اقدامی انجام نمی‌دهند؛ باید روی تکنولوژی‌هایی که مشکل داریم ورود کنیم چراکه تولید محصولات موجود در بازار داخل دردی دوا نمی‌کند و مورد نظر مقام معظم رهبری هم نیست.

این کارشناس اقتصادی با تاکید بر لزوم حمایت از بنگاه‌های اقتصادی پای کار و رفع مشکلات آنها اظهار کرد: اگر بتوانیم سهم کسب و کارهای کوچک را بالا ببریم اقتصاد مقاومتی به راحتی در کشور محقق می‌شود.

وی با بیان اینکه از دهه ۴۰ اولویت کشور ما راه‌اندازی صنایع سنگین بوده است، گفت: باید در این حوزه و سیاستگذاری اقتصادی تجدید نظر کرد و به کسب و کارهای کوچک روی آورد ضمن اینکه در تحریم هستیم و سرمایه لازم را برای ایجاد صنایع بیش از حد بزرگ نداریم.

رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت دزفول نیز گفت: متاسفانه قوانین برای تولیدکننده دست و پاگیر است به همین منظور سیستم یکپارچه صدور مجوزها به زودی راه‌اندازی می‌شود تا مجوزها با سرعت بیشتری در راستای حمایت از تولیدکننده صادر شوند.

غلامی با بیان اینکه هیچ مزایایی برای کارفرمایان در نظر گرفته نشده است، بیان کرد: دولت برای مشاغل خرد یارانه نمی‌دهد و بیمه پرسنل نیز باید به صورت نقد پرداخت شوند.

وی ادامه داد: کمیسیون واگذاری اراضی در دزفول فعال است ولی سیکل تغییر کاربری اراضی حداقل ۲ سال زمان می‌برد و عملا توجیه اقتصادی ندارد ضمن اینکه مرکز استان نیز واگذاری اراضی با امضای مسئولان ارشد شهرستان را قبول ندارد.

رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت دزفول با بیان اینکه امسال ۳۷ رسته یا شغل جدید در دزفول در حوزه توزیع و خدمات اضافه شده است، گفت: سال ۹۵ حدود ۶۰۰پروانه کسب صادر شد که اکنون این تعداد ۳برابر و به یک هزار و ۵۵۰ پروانه رسیده است.

وی بر ضرورت توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در دزفول تاکید کرد و افزود: دانشگاه آزاد و پیام نور دانشکده مهارت ایجاد کرده‌اند که باید از ظرفیت آنها بیشتر استفاده شود.

کم‌کاری برخی دستگاه‌ها در بخش زیرساخت معادن

نماینده مردم شهرستان‌های سربیشه و نهبندان در مجلس با بیان اینکه برخی از دستگاه‌ها در بخش زیرساختی معادن کم کاری می‌کنند، گفت: برخی از پروژه‌ها با قدمت زیادی وجود دارد که روزی مایه امید مردم بوده، نگذاریم امروز مایه دلسردی شود. به گزارش تسنیم، مصطفی نخعی در همایش توسعه سرمایه‌گذاری شهرستان سربیشه که با حضور معاون توسعه روستایی مناطق محروم کشور برگزار شد، اظهار کرد: امروز فرصت خوبی برای معرفی شهرستان سربیشه در ابعاد مختلف است و این شهرستان را به درستی دارالمومنین نام‌گذاری کرده‌اند، چرا که یکی از ظرفیت‌های مهم و با ارزش این شهرستان وجود ۴ پدر علم مختلف در کشور است و این امر نشان می‌دهد که اینجا مهد پرورش افراد بزرگی است که خدماتی را به مردم روزگاری ارائه کرده‌اند. وی با بیان اینکه امروز با روز بزرگداشتی برای شهدای عملیات کربلای ۵ عجین شده است، افزود: یادواره شهدا فرصت خوبی است تا باری دیگر با یاد و گرامیداشت این عزیزان خاطره آنها را گرامی بداریم، چرا که خط نورانی همان خط شهادت است و ایثار و فرهنگ شهادت دو مقوله محور اساسی در فرهنگ اسلامی است، زیرا انسان‌هایی که با روح بزرگ پرورش پیدا می‌کنند با پایمردی، ایثار، سعادت و سرافرازی امنیت را برای ما به ارمغان آوردند. رئیس مجمع نمایندگان خراسان جنوبی با بیان اینکه شهدا از ملت می‌خواهند که ما ملتی نمونه باشیم، چرا که خداوند در قرآن هم از ما خواسته است تا نمونه باشیم گفت: اگر روزی توانستیم به سمت قله برویم آن روز نمونه هستیم هر چند ملت ما همیشه با ایستادگی الهام بخش بوده است، اما هنوز تا رسیدن با قله و جامعه ایده‌آل فاصله داریم که باید تلاش کنیم برنامه‌ریزی دقیق داشته باشیم.

نخعی گفت: شهرستان سربیشه ظرفیت‌های زیادی دارد که هر کدام می‌تواند محور توسعه و پیشرفت شهرستان باشد که یکی از آن بخش‌ها بخش کشاورزی است، باید توجه بیشتری به این بخش انجام شود، چون می‌تواند محور توسعه قرار گیرد. وی با بیان اینکه در این شهرستان معادن بسیار زیادی داریم، اما در زیرساخت‌ها ضعیف هستیم، گفت: در زیرساخت‌های بخش معدنی کم کاری برخی از دستگاه‌ها مشهود است و این باعث گلایه مردم شده است. این نماینده مردم شهرستان‌های نهبندان و سربیشه در مجلس شورای اسلامی گفت: در بخش گردشگری ظرفیت‌های خوبی داریم دو روستای اعجاب انگیز ایران در این شهرستان است و صنایع دستی نیز فرصت است که باید مورد توجه بیشتر قرار گیرد. نخعی با بیان اینکه پروژه‌هایی وجود دارد که روزی مایه امید مردم بوده، اما سال‌ها از آنها سپری می‌شود و هیچ اتفاقی در افتتاح و یا بهره‌برداری آن نمی‌شود اگر کاری برای رفع مشکل آنها برنداریم مایه دلسری مردم خواهد شد. وی افزود: از معاون توسعه روستایی مناطق محروم کشور می‌خواهیم از محل منابع محرومیت‌زدایی اعتباری را به این پروژه‌ها تخصیص دهند تا با تخصیص اعتبار به موقع و کافی تکمیل و بهره‌برداری شوند. این نماینده مردم شهرستان‌های نهبندان و سربیشه در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه پروژه‌های در بخش‌های مختلف از جمله در بخش راه روستایی و آب نیاز توجه ویژه دارند، گفت: یکی از محورهایی که باید در سربیشه دنبال شود ماموریت برگرداندن روستا به خود روستا است، باید بنگریم که آیا رسالت اصلی روستاها که برای آنها تعریف شده امروز دنبال می‌شود؟

▣ نگاه‌ها به مرز ماهیرود باید ملی باشد

حجت‌الاسلام نجمی‌پور، امام جمعه شهرستان سربیشه در این همایش، اظهارکرد: خراسان جنوبی از جمله شهرستان سربیشه سهم بسیار زیادی در حضور در صحنه انتخابات دارد، چرا که حضور ۱۰۰ درصدی مردم شهرستان حکایت از توجه مردم و حضور همیشه در صحنه بودن آنها را می‌رساند.

وی با بان اینکه شهرستان سربیشه به شهرستان علم، ادب و تربیت معروف است افزود: یکی از ظرفیت‌های شهرستان سربیشه وجود بازارچه مرزی ماهیرود است که جزو ۱۰ کریدور کشور و سومین مرز صادرات غیرنفتی به شمار می‌آید. وجود مرز ماهیرود افتخاری برای استان خراسان جنوبی است، چرا که بزرگ‌ترین نقطه اقتصادی شرق کشور است. وی با اشاره به نیازهای این شهرستان گفت: نیاز است انتقال آب به این شهرستان به صورت اورژانسی انجام شود. نجمی‌پور با بیان اینکه وجود مرز ماهیرود و تردد برادران افغانستانی ظرفیتی برای توریست درمانی است که نباید از آن غفلت کرد افزود: با تجهیز بیمارستان سربیشه و ایجاد یک مرکز درمانی در نقطه مرزی می‌توان نسبت به توریست درمانی گام‌های خوبی برداشت. وی با بیان اینکه مرز یکی از اولویت‌های اصلی برای ماست که نیاز است به مرز ماهیرود به صورت ملی نگاه و توجه شود گفت: اگر می‌خواهیم ترانزیت شتاب گیرد، باید به مرز و راه‌ها توجه کنیم و از سویی دیگر معتقدیم باید دیپلماسی اقتصادی در کشور افغانستان فعال‌تر شود که این امر با کمک دولت محقق می‌شود. امام جمعه سربیشه با بیان اینکه وجود معادن مختلف در این شهرستان یکی از ظرفیت‌های شهرستان است افزود: اگر می‌خواهیم فاصله محرومیت را کمتر کنیم نباید بگذاریم مهاجرت‌ها از روستاها به سمت شهرها روانه شوند. فرماندار شهرستان سربیشه نیز با بیان اینکه یکی از ظرفیت‌های این شهرستان وجود روستاهایی برای سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری و صنایع دستی است، گفت: جمعیت این شهرستان بیش از ۴۱ هزار نفر است که از این تعداد ۷۰ درصد را عشایر و کشاورزان به خود اختصاص داده‌اند. لکزایی با اشار به سرمایه‌گذاری در زمینه توربین‌های بادی افزود: در این راستا سرمایه‌گذاری در درح انجام شده، اما متاسفانه سرمایه‌گذار به علت کمبود نقدینگی با مشکل مواجه شده و نیاز به حمایت و دریافت تسهیلات دارد. وی افزود: هر توربین ۲.۵ مگابایت برق تولید می‌کند و با راه‌اندازی ۵ توربین بادی، علاوه بر استفاده داخلی می‌توان برق تولید شده را به کشور افغانستان نیز صادر کرد. فرماندار سربیشه از چالش‌های پیش رو به بحث ورزشی و کمبود در زمینه سالن‌های ورزشی، زمین چمن و غیره اشاره کرد و خواستار توجه و حمایت برای سه بخش مود، درح و مرکز شهرستان شد.

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری گسترش دنبال کنید
www.Gostaresh.news

سند مالی ۱۴۰۲ در بوته نقد

هزینه تولید بالا می‌رود

عکس: روزگار معدن

مرضیه احقاقی

لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با بیش از یک ماه تاخیر ۲۱ دی توسط دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم و اعلام وصول شد.

سید ابراهیم رئیسی، رئیس دولت سیزدهم برای دومین بار از شروع فعالیت خود برای ارائه مهم‌ترین سند مالی سالانه کشور در مجلس شورای اسلامی حاضر شد. این سند مالی عملکرد فعالان بخش معدن و صنایع معدنی را تحت تاثیر قرار می‌دهد. سه‌شنبه هفته گذشته کلیات این لایحه در کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. نرخ انرژی مصرفی صنایع اعم از گاز، برق و حتی آب، از مهم‌ترین شاخص‌هایی است که در جریان تصویب بودجه سالانه مورد توجه قرار می‌گیرد و تاثیر بسزایی بر عملکرد فعالان بخش معدن و صنایع معدنی دارد، این در حالی است که نرخ گاز مصرفی صنایع براساس درصدی از نرخ گاز خوراک واحدهای پتروشیمی تعیین می‌شود.

طبق بودجه سال آینده، سقف نرخ خوراک پتروشیمی‌ها نسبت به سال ۱۴۰۱ رشد ۴۰ درصدی داشته و به ۷۰۰۰ تومان رسیده است. در ادامه تاکید شده نرخ سوخت صنایع نیز که در نسبت با نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین می‌شود، ۱۰ درصد بیشتر خواهد شد. ضریب نرخ گاز صنعت فولاد در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ برابر ۴۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها و با سقف قیمتی ۲۰۰۰ تومان تعیین شده و حال در بودجه سال آتی این ضریب به ۵۰درصد افزایش خواهد یافت؛ بنابراین بهای انرژی مصرفی صنعت فولاد کشور از ۲۰۰۰ تومان به‌ازای هر مترمکعب به ۳۵۰۰ تومان به ازای هر مترمکعب افزایش می‌یابد. بهای گاز مصرفی در سایر صنایع نیز با احتساب رشد ۱۰درصدی یادشده قابل‌محاسبه خواهد بود. باتوجه به میزان مصرف قابل توجه گاز در واحدهای احیا، این تغییر تاثیر مثبت بسزایی بر نرخ تمام‌شده تولید آهن‌اسفنجی خواهد داشت و در سایر حلقه‌های این زنجیره نیز منعکس خواهد شد.

آینده تاریک صنایع معدنی

غلامرضا خلیقی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با «روزگار معدن» در ارزیابی بودجه سال ۱۴۰۲ و اثرگذاری آن بر عملکرد فعالان بخش فولاد کشور اظهار کرد: لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با سقف کلی حدود ۵۲۶۲ هزار میلیارد تومان بسته‌شده که نسبت به امسال حدود ۱۵۰۲ هزار میلیارد تومان یعنی معادل ۴۰ درصد افزایش دارد. بودجه ۱۴۰۲ از لحاظ درآمدها و واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی و مصارف بودجه عمومی دولت از حیث هزینه‌ها و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی، شامل ۲۱۶۴ هزار میلیارد تومان است.

وی افزود: بدون تردید میزان هزینه‌کرد دولت در بخش‌های مختلف، درآمدهای آن و کسری بودجه احتمالی، سمت‌وسوی اقتصادی کشور را در سال آتی مشخص می‌کند. این متغیرهای اقتصادی زمینه‌ساز بروز تورم یا کنترل آن هستند؛ بر همین اساس بر عملکرد صنایع تاثیر مستقیم دارند.

خلیقی گفت: آمار و ارقام پیشنهادشده ازسوی دولت در بودجه سال ۱۴۰۲ حکایت از رشد قابل‌توجه بهای انرژی صنایع دارد. این رشد برای صنایعی با مصارف بالاتر انرژی حساسیت‌برانگیز خواهد بود. انرژی در برخی از حلقه‌های زنجیره تولید فولاد کشور سهم قابل‌توجهی از هزینه تمام‌شده تولید را به خود اختصاص می‌دهد؛ بنابراین در سایه گرانی نرخ انواع حامل‌های انرژی شاهد تغییرات گسترده‌ای در هزینه‌کرد صنایع خواهیم بود.

خلیقی افزود: اثرگذاری بهای انرژی (شامل برق و گاز) در نرخ تمام‌شده تولید محصولات مختلف زنجیره فولاد به‌شدت متفاوت است. این اثرگذاری به‌ویژه برای واحدهایی که در حلقه‌های ابتدایی و میانی زنجیره فولاد فعالیت می‌کنند، به‌شدت قابل‌توجه است، چراکه میزان مصرف انرژی در صنایع ابتدایی این زنجیره به‌مراتب بیشتر است. البته نباید از ذکر این نکته غافل بود که رشد نرخ یادشده به حلقه‌های بعدی این زنجیره منتقل می‌شود و درنهایت به مصرف‌کننده نهایی یا مردم می‌رسد.

این فعال صنعت فولاد گفت: در حالت کلی انتظار می‌رود هزینه انرژی صنایع در یک برنامه از پیش مشخص چندساله تعیین شود یا درصد افزایش بهای انرژی صنایع برای یک بازه زمانی چندساله مشخص باشد؛ به‌این‌ترتیب صنعتگران می‌توانند از قبل خود را برای این تغییرات قیمتی آماده و برنامه‌ریزی کنند.

وی افزود: رشد نرخ انرژی در شرایطی به فولادسازان کشور تحمیل می‌شود که روند فعالیت فعالان این زنجیره در سال‌های اخیر تحت تاثیر شرایط نامساعد اقتصادی کشور، با چالش‌های بسیاری روبه‌رو شده است. علاوه‌براین دولت در شرایطی اقدام به رشد قابل‌توجه بهای انرژی می‌کند که در اجرای وظایف ذاتی خود یعنی توسعه زیرساخت‌های انرژی کوتاهی دارد. صنایع کشور، به‌ویژه فولادسازان در طول سال با محدودیت‌های جدی برای تامین برق و گاز روبه‌رو هستند و عملا لطمات قابل‌توجه و غیرقابل جبرانی به آنها تحمیل می‌شود.

خلیقی گفت: براساس گفته مسئولان رفع کمبودهای زیرساختی در حوزه گازی نیازمند جذب سرمایه ۸۰ میلیارد دلاری است، اما باتوجه به محدودیت‌های درآمدی دولت و کسری احتمالی بودجه برای تامین مصارف کلی‌تر نباید به جذب چنین سرمایه‌ای برای رفع مشکلات صنایع امید داشت.

این فعال صنعت فولاد با اشاره به چالش‌های اقتصادی کشور در سال جاری گفت: روند رو به رشد تورم عملا فعالیت صنایع را تحت تاثیر منفی قرار داده است. بخش بزرگی از این تورم از سیاست‌های ناکارآمد اقتصادی دولت نشأت می‌گیرد که در جریان تصویب بودجه سالانه قابلیت پیش‌بینی دارد و به تورم افسارگسیخته در اقتصاد منتهی می‌شود. وی افزود: کافی است نگاهی به نرخ بهره و هزینه تامین مالی صنایع بیندازید تا متوجه مشکلات برای ادامه فعالیت کسب‌وکارهای مختلف و تولیدات صنعتی شوید. در حال حاضر نرخ بهره اوراق گام که ابزاری برای تامین مالی صنایع است، بیش از ۳۰ درصد برآورد می‌شود، این در حالی است که میزان سودآوری صنایع تولیدی به‌مراتب پایین‌تر است. در چنین فضایی عملا تولید از چرخه رقابت خارج می‌شود.

این فعال صنعت فولاد در پایان گفت: بخش بزرگی از محدودیت‌های اقتصادی کشور تحت تاثیر شرایط تحریم و نبود تعامل با جهانیان است. این محدودیت‌ها در قالب‌های مختلفی در اقتصاد ما امکان بروز و ظهور می‌یابد و عملکرد صنایع را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد. چنانچه راهکاری اساسی برای رفع این مشکلات اندیشیده نشود، نباید به تداوم تولید در صنایع یا اجرای طرح‌های توسعه‌ای امید چندانی داشت.

بار مالی دولت روی دوش مردم

محمد ابویی‌مهریزی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با«روزگارمعدن» اظهار کرد: بودجه سند مالی دولت برای دوره‌ای یک‌ساله است و کم و کیف خرج و دخل دولت را تعیین می‌کند. نبود هماهنگی میان درآمدها و هزینه‌های دولت در دهه‌های اخیر و شدت گرفتن آن در برخی سال‌ها به چالشی جدی برای اقتصاد ما بدل شده است.

وی افزود: براساس جزئیات بودجه سال ۱۴۰۲ درآمدهای عمومی دولت هزار و ۱۵۷ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده که در این بین سهم مالیات ۸۳۸ هزار و ۶۰۹ میلیارد تومان تعیین شده است. باتوجه به این رقم سهم مالیات در بودجه عمومی دولت ۷۲ درصد برآورد می‌شود. رشد قابل‌توجه سهم مالیات در تامین درآمد دولت، بدون ارائه خدمات دولتی مناسب، به چالشی جدی در اقتصاد ما بدل شده است.

وی با اشاره به تصویب احتمالی طرح دریافت مالیات بر عایدی سرمایه گفت: در سال‌های اخیر روند رو به رشد و افسارگسیخته تورم، تنها به ضرر مردم منتهی شده، اما دولت به‌دنبال آن است که از همین شرایط نیز کسب درآمد کند. بدون‌تردید اجرای سیاست‌های غلط مالیاتی نه‌تنها کمک موثری به دولت نمی‌کند بلکه زمینه خروج هرچه بیشتر سرمایه‌ها از کشور را فراهم می‌کند.

ابویی‌مهریزی در پاسخ به سوالی مبنی بر اهمیت رشد بهای انرژی صنایع، به‌ویژه فولادسازان در لایحه بودجه سال آتی گفت: تامین انرژی به بحران یا گلوگاه اصلی توسعه و تولید در صنعت فولاد کشور بدل شده است. در حالت کلی انتظار می‌رفت هزینه ناشی از رشد قابل‌توجه سالانه بهای انرژی صنایع به توسعه زیرساخت‌ها در این بخش اختصاص یابد، اما کمبودهای کنونی، گویای شرایطی دیگر است.

وی افزود: در هفته‌های گذشته تامین گاز و به دنبال آن برق به چالش اصلی فولادسازان کشور بدل شده و عملا از تولید آنها کاسته است. علاوه بر این صنایع فولادی کشور در ماه‌های گرم سال نیز با محدودیت برق روبه‌رو هستند و بدین ترتیب فرصت بزرگ تولید آنها از دست می‌رود.

این فعال صنعت فولاد سیاست‌های ناکارآمد دولت در تعیین نرخ ارز را چالش دیگری دانست که روند فعالیت صنایع را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد و افزود: سیاست‌های ارزی دولت که در جریان تصویب بودجه سالانه تا حدودی روشن می‌شود، زمینه‌ساز چندنرخی شدن ارز، سردرگمی تولیدکنندگان، تحمیل زیان به صنایع و رانت برای عده‌ای خاص است.

وی گفت: پس از ارائه لایحه اولیه بودجه به مجلس، برخی نمایندگان عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه به‌اشتباه با تکذیب دلار ۲۳ هزار تومانی در بودجه، بحث دلار ۲۶ هزار تومانی را مطرح کردند، اما در ادامه احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت آنچه دولت در لایحه بودجه برای نرخ ارز به‌منظور محاسبه ارزش گمرکی کالاها پیشنهاد کرده، ۲۳ هزار تومان برای هر دلار است، این در حالی است که در سال جاری نرخ ارز برای محاسبات ارزش گمرکی کالاهای ما ۳۰ هزار تومان است.

ابویی ادامه داد: باید بپذیریم سیاست‌های ارزی دولت چندگانه هستند و همین موضوع به ضرر صنایع منتهی می‌شود. این نابسامانی‌ها به ضرر صنایع تمام می‌شوند؛ کما اینکه در جریان تصویب بودجه سال ۱۴۰۱ نیز شاهد درگیری‌های بسیاری برای تعیین حقوق ورودی گمرکی بوده‌ایم که در نهایت به از دست رفتن فرصت ورود کالاها، قطعات و تجهیزات صنعتی منتهی شد. سیاست‌گذاری اشتباه دولت در این بخش به‌قدری قابل‌توجه بود که اصلاح این بخش از بودجه در سال جاری نیز ادامه یافت و فرصت تولید را از صنایع گرفت. تغییرات یادشده حکایت از آن دارد که تصمیم‌گیری‌ها بدون کار کارشناسی است و همین نبود نگاه تخصصی ضربات جدی را به صنایع تحمیل می‌کند.

این فعال صنعت فولاد اظهار کرد: از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که نبود متخصص در فرآیند تصمیم‌گیری، بزرگ‌ترین چالشی است که روند فعالیت صنایع را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد. این مشکل حتی به‌مراتب جدی‌تر از تحریم و محدودیت در تعاملات جهانی، عملکرد صنایع را متاثر می‌سازد؛ کما اینکه هنوز تاثیر تصمیم‌گیری غلط وزارت صنعت، معدن و تجارت در ابتدای سال جاری مبنی بر وضع عوارض صادراتی روی صنایع معدنی و محصولات فولادی از بین نرفته است؛ تصمیمی که مانع صادرات فولاد ایران در رکورد قیمتی ۷۰۰ دلار به‌ازای هر تن شد و در ادامه صنایع ناچار شدند همان محصولات را با نرخ حدود ۵۰۰ دلار به‌ازای هر تن روانه بازارهای جهانی کنند. به این ترتیب همین معدود فرصت‌های سودآوری صنایع تحت تاثیر سیاست‌های غلط و ناکارآمد مدیران غیرحرفه‌ای از میان رفت. در واقع باید پذیرفت دولت متاثر از فشار لحظه‌ای، تصمیمات غلط لحظه‌ای می‌گیرد که برای مدت طولانی بر عملکرد صنایع اثرگذار است.

سخن پایانی

برنامه بودجه سندی است که کم و کیف دخل‌وخرج مملکتی برای مدت معین یک‌ساله را پیش‌بینی و تصویب می‌کند. فرآیند تصویب بودجه سالانه عموما چالش‌برانگیز است و این چالش‌ها در سال جاری باتوجه به مشکلات اقتصادی کشور و همچنین تاخیر دولت در ارائه این سند مالی به مجلس، به‌مراتب بیشتر شد. نرخ ارز، نرخ انرژی مصرفی صنایع، تعیین عوارض، حقوق دولتی و گمرکی و همچنین مالیات از مهم‌ترین مواردی هستند که در جریان تصویب بودجه موردتوجه صنعتگران قرار می‌گیرند و با نگاه انتقادی روبه‌رو می‌شوند. باوجود تاثیر بخش تولید در اقتصاد و اشتغالزایی و حتی درآمدزایی دولت، نگاه حمایت‌گرانه دولت به این بخش در سال‌های اخیر به‌شدت محدود شده است. این موضوع را می‌توان در اعداد و ارقام لایحه بودجه به‌خوبی مشاهده کرد؛ به‌طوری که در جریان تصویب بودجه سال آتی، بودجه اختصاص‌یافته به وزارت صنعت، معدن و تجارت تنها حدود ۵ درصد و به‌مراتب کمتر از تورم افزایش‌یافته است. علاوه بر این سایر اعداد و ارقام بودجه اعم از هزینه انرژی صنایع نیز حکایت از بی‌توجهی مسئولان به گرفتاری‌های فعالان بخش تولید دارد. همین موضوع زمینه نارضایتی و گلایه مستمر این فعالان صنعتی را فراهم کرده است.

۲مانع پیشرفت صنعت فولاد

یک فعال صنعت فولاد گفت: هر یک از وزارت‌خانه‌ها برای گاز، نرخ متفاوتی تعیین می‌کنند و این عملکرد باعث می‌شود شرکت‌های فولادی با این وضعیت نرخ گاز نابود شوند.

ایرج رخصتی در گفت‌وگو با فولادبان در خصوص چالش‌های صنعت فولاد بیان کرد: با توجه به شرایط فعلی، نوعی تعارض بین قوانین و چند وزارت‌خانه به خصوص وزارتخانه‌های صمت و نیرو وجود دارد. رخصتی معتقد است که برای بهبود وضعیت فعلی فقط اصلاح نرخ گاز راه چاره نیست بلکه باید تعیین نرخ خوراک که در این حوزه تأثیر دارد، مورد توجه قرار بگیرد. این فعال صنعت فولاد اضافه کرد: چالش بعدی که در صنعت فولاد وجود دارد، آب و منابع آبی است. در این حوزه تنها ۰.۲ درصد آب کشور توسط فولادسازان مصرف می‌شود، این درحالی است که ۸۸ درصد آن صرف کشاورزی و ۹ درصد آن آب شرب است. بر همین اساس، حدود ۳ درصد مصارف به صنایع تعلق دارد که از این میزان ۰.۲ درصد به شرکت‌های فولادی مربوط می‌شود. رخصتی تصریح کرد: چالش‌هایی مانند نرخ‌گذاری دستوری در محصولات فولادی وجود دارد به طوری که زنجیره بالادستی فولاد، نرخ پایینی در بورس کالا دارد که از سود آنها، جامعه و مردم منتفع نمی‌شوند، بنابراین چنین عملکردی باید در تمام بخش‌های زنجیره در بورس کالا مدیریت شود.

ناترازی عرضه و تقاضای فولاد با کاهش تولید

یک فعال صنعت فولاد گفت: تعادل در عرضه و تقاضای بازار فولاد در گرو تولید مستمر است و قطعی‌های مکرر گاز، می‌تواند اثر مستقیم در تولید محصولات و صنایع معدنی داشته باشد.

سعید محمدیان در گفت‌وگو با فولادبان در خصوص قطعی گاز فولادی‌ها مطرح کرد: بیش از ۹۰ درصد گاز مصرفی در صنعت فولاد به عنوان خوراک و حدود ۹ درصد آن سوخت است؛ به این معنا که محدودیت گازرسانی به این صنایع فقط از بخش سوخت مایع را دارد و بیشتر از آن باعث کاهش تولید و نهایتا تعطیلی می‌شود.

وی اضافه کرد: با وجود سهم پایین فولاد از مصرف انرژی، زمانی که با عدم پایداری شبکه سراسری گاز مواجه می‌شویم، اول به سراغ فولادسازان می‌روند و برق و گاز این واحدهای تولیدی را قطع می‌کنند. همین امر تاکنون باعث کاهش ۵۰ درصدی تولید بسیاری از کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی شده است. این فعال صنعت فولاد اظهار کرد: واحدهای فولادی در بخش‌های گندله‌سازی و نورد می‌توانند از سوخت مایع چون گازوییل و مازوت استفاده کنند اما در بخش احیا به دلیل آنکه در فرآیند تولید، گاز لازم است، تحت هیچ شرایطی نمی‌توان سوخت دیگری را جایگزین کرد. محمدیان درباره چرایی قطع گاز واحدهای فولادی اظهار کرد: مصرف بی‌رویه، فرسودگی خطوط انتقال گاز و افزایش مصرف باعث شده این روزها با کمبود و قطعی گاز و همچنین قطعی برق روبه‌رو شویم. درحال‌حاضر کمبود زیرساخت‌های مورد نیاز صنعت فولاد به خصوص در زمینه کمبود گاز و برق تولید فولاد را در شرکت‌های فولادی کشور تحت‌تاثیر قرار داده و روند آن را کاهشی کرده است.

وی با بیان اینکه تعادل در عرضه و تقاضای بازار فولاد در گرو تولید مستمر است و قطعی‌های مکرر گاز، می‌تواند اثر مستقیم در تولید محصولات و صنایع معدنی داشته باشد، تصریح کرد: بحران کمبود گاز در کشور شکل جدی‌تری به خود گرفته است و مسئوان از آغاز محدودیت تحویل گاز به صنایع ازجمله کارخانه‌های تولید سیمان، فولاد و پتروشیمی‌ها خبر می‌دهند.

یادداشت

توسعه زنجیره فولاد همچنان نامتوازن

سعید عسکرزاده
فعال بخش معدن

زنجیره فولاد کشور با چالش‌های متعددی روبه‌رو است که تداوم تولید آن را تهدید می‌کند. نبود توازن یکی از مهم‌ترین مشکلاتی است که عملکرد فعالان این زنجیره در حلقه‌های مختلف را تحت تاثیر منفی قرار داده است. فعالان زنجیره فولاد در طول سال‌های گذشته درباره نبود توازن در این زنجیره به مسئولان هشدار و راهکارهایی را برای بهبود شرایط پیشنهاد داده‌اند.

بخشی از نبود توازن در زنجیره فولاد کشور به‌دلیل تکمیل نشدن فرآیند توسعه در این زنجیره است. در چنین موقعیتی میزان تولید کنسانتره و گندله در این بخش به‌مراتب بیشتر از نیاز بازار داخلی می‌شود و تولیدکنندگان کنسانتره و گندله ناچارند برای تداوم فعالیت خود از ظرفیت تولیدشان بکاهند که همین موضوع از بهره‌وری تولید آنها می‌کاهد. البته چنانچه امکان صادرات محصولات تولید شده در این زنجیره مهیا شود، بخشی از مشکلات این تولیدکنندگان مرتفع می‌شود.

میزان ظرفیت تولید در حلقه آهن اسفنجی از ظرفیت تولید در سایر حلقه‌های این زنجیره پایین‌تر است و کمبود ظرفیت تولید آهن اسفنجی به چالشی جدی برای این بخش تبدیل شده است. محدودیت‌های موجود در تامین انرژی نیز به معضلی جدی در این بخش تبدیل شده و حتی توسعه این زنجیره را تحت تاثیر قرار داده است.

ظرفیت‌های تولید و توسعه در زنجیره فولاد با تکیه بر ذخایر انرژی در کشور بنا شده و فولادسازی نیز با تکیه بر ذخایر آهن اسفنجی به‌عنوان ماده اولیه تولید شمش، توسعه یافته، این در حالی است که در اغلب کشورها از قراضه به‌عنوان ماده اولیه اصلی زنجیره فولاد استفاده می‌شود.

با این وجود دولت در سال‌های اخیر به توسعه زیرساخت‌های انرژی بی‌توجه بوده، به‌همین دلیل سرمایه کافی به توسعه این بخش اختصاص داده نشده است. در چنین شرایطی تامین گاز برای صنایع انرژی‌بر به‌ویژه فولادسازی به دغدغه‌ای اساسی برای صنعتگران این بخش بدل شده است.

عملکرد تولیدکنندگان در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد به تامین انرژی وابسته است، بدین ترتیب هر نوع محدودیتی در روند تامین انرژی عملا فرآیند توسعه فولادسازی را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد. باتوجه به نقش جدی گاز در فرآیند تولید آهن اسفنجی، تولید این محصول در سال‌های آتی و تا زمانی که محدودیت‌های انرژی مرتفع نشود، همچنان به‌عنوان چالش اصلی زنجیره فولاد شناخته خواهد شد.

توسعه زنجیره فولاد کشور به‌منزله جذب سرمایه قابل‌توجهی به این زنجیره است. توسعه تولید در این بخش به توسعه صنعتی و اقتصادی کشور منتهی شده و فرصتی را برای ارزآوری فراهم کرده است. علاوه بر این استفاده از ظرفیت‌های معدنی و انرژی و فولادسازی منجر به توسعه مناطق محروم کشور شده است؛ بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود نسبت به آینده این صنعت بی‌تفاوت نباشند و برای به حداقل رساندن آسیب‌های ناشی از نبود توازن، راهکارهایی مطرح می‌شود.

راهکار نخست برای رفع چالش یادشده توسعه زیرساخت‌های گازی کشور در کوتاه‌ترین زمان ممکن است. در سال‌های گذشته شاهد محدودیت‌های جدی در فرآیند ارزآوری کشور در سایه تحریم و محدودیت در تعاملات تجاری و اقتصادی ایران با سایر کشورها بودیم که باتوجه به محدودیت‌های درآمدی کشور ناشی از این امر، اختصاص چنین هزینه‌ای برای توسعه زیرساخت‌های گازی کشور ممکن و شدنی به‌نظر نمی‌رسد. در چنین شرایطی از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با مدیریت تامین انرژی، بخشی از مشکلات و محدودیت‌های موجود را مرتفع کنند.

گاز در واحدهای احیا هم به‌عنوان سوخت و هم به‌عنوان خوراک کاربرد دارد؛ بنابراین محدودیت در تامین این ماده برای این بخش از زنجیره به‌منزله توقف یا کاهش قابل‌توجه تولید در این بخش از صنعت و به‌دنبال آن سایر حلقه‌های تولید است. حال آنکه گاز در این بخش غیرقابل‌جایگزین است. بر همین اساس انتظار می‌رود محدودیت اعمالی برای صنایع فولادی کشور، در مرحله آخر بر صنایع تولیدکننده آهن اسفنجی اعمال شود تا تولید در این بخش ادامه یابد.

روزگار معدن

یکشنبه ● ۲ بهمن ۱۴۰۱ ● ۲۹ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ ● ۲۲ ژانویه ۲۰۲۳ ● سال پنجم ● شماره ۱۰۰۷

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

فنی و هنری:
مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا:
چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰-نمابر: (داخلی-۱۰۴)-تلفن سازمان آگهی‌ها: ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل سازمان آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

یادداشت

سودسازی بورس تحت‌تاثیر سیاست‌های مالی

همایون دارابی
کارشناس بازار سرمایه

بودجه مهم‌ترین سند مالی سالانه دولت است که نقشه راه یک سال آتی را مشخص می‌کند.

در فرآینـد تدویـن بودجه موضوعاتـی همچون مالیـات تولید، عوارض اختصاص‌یافتـه به واردات و صـادرات، نرخ محصولات دولتی همچون آب، بـرق، گاز، نرخ حامل‌های انـرژی مورد مصرف در صنایـع، بهای خوراک مصرفی پتروشیمی‌ها، حقوق معادن و... موردتوجه قرار می‌گیرد؛ بر همین اسـاس نیز می‌تـوان این‌طور ادعا کـرد که بودجه از اثرگـذاری بالایی بر سودآوری صنایع بورسـی و به‌دنبال آن، عملکرد بازار سـرمایه برخوردار است.

علاوه‌برایـن باتوجـه بـه اهمیـت و اثرگـذاری لایحـه بودجـه بـر عملکـرد اقتصـادی صنایـع، ایـن سـند مالـی به‌عنـوان یکـی از ریسـک‌های اصلی بـازار سـرمایه در ماه‌های پایانی هر سـال شـناخته می‌شود.

تغییـرات عمده و نوسـانات جدی لایحه بودجه در سـال‌های گذشـته بر اثرگذاری این سـند مالی می‌افزاید و ریسـک آن را بـرای فعالان بازار سـرمایه به‌شدت افزایش داده است؛ کما اینکه سـال گذشته و در فرآیند تصویـب بودجه سـال ۱۴۰۱، شـاهد بروز حواشـی متعـدد و اعتراضات فعالان بازار سـرمایه در زمینه اثرگذاری این سـند مالی بر عملکرد صنایع کشور بوده‌ایم. در نهایت نیز دولت ناچار شد با ابلاغ طرحی ده‌ماده‌ای، مواد بودجه را به‌گونه‌ای تنظیم کند که آسیب جدی به روند فعالیت و سوددهی بازار سرمایه تحمیل نشود.

در سـال جـاری نیز همـان مباحـث قبلی مطـرح هسـتند. البته در طـول هفته‌های گذشـته تعاملاتی میان مدیران سـازمان بورس با دولت شـکل‌گرفته تا آسـیب‌های ناشـی از بودجه بـر عملکـرد صنایع کاهش یابـد. بـا این وجود همچنـان انتقاداتی بـه برخی بخش‌های سـند مالی دولت وارد اسـت کـه انتظار می‌رود در جریان بررسـی و تصویب جزئیات موردتوجـه نماینـدگان مجلس شـورای اسـلامی قـرار گیرنـد و اصلاح شـوند. در هفتـه‌هـای گذشـته سیاسـت‌های پولـی و مالـی دولـت بـا تغییراتـی روبـه‌رو شـده که عملا رونـد سودسـازی در بـورس را متاثر می‌کند.

افزایـش قابل‌توجه نـرخ بهره بانکی یکی از مهم‌ترین مواردی اسـت که سـرمایه‌گذاری در صنایع را تهدید می‌کند. هزینه پول در اقتصاد بالا رفته اسـت. در چنین شـرایطی هزینه‌های مالی شـرکت‌ها و صنایع در سـال ۱۴۰۲، افزایش خواهد یافت.

موضوعات مطرح‌شـده خبرهـای خوبی برای سـرمایه‌گذاران بورسـی نیسـتند و عمـلا ریسـک فعالیـت در ایـن بخـش از اقتصاد را تشـدید می‌کنند.

متاسـفانه بانک مرکزی سیاسـت خوبـی را در پیش نگرفته اسـت. در سـال‌های ۹۲ تا ۹۵ شـاهد تکرار این تجربه در سیاست‌های پولی و مالی دولت وقت بودیم که در نهایت از میزان سـرمایه‌گذاری در بورس کاسـته شد و اقتصاد را به رکود کشاند.

نـگاه کلـی بـه دورنمـای بودجـه سـالانه ۱۴۰۲ و پیش‌بینی‌هایـی کـه از کسـری بودجـه قابل‌توجـه دولت در سـال آتـی ارائه می‌شـود نیـز خـود می‌توانـد بـه ریسـکی جـدی بـرای بـازار سـرمایه بـدل شود. دولت‌ها در سال‌های اخیر به بازار سرمایه به چشم قلکی نگریسته‌اند کـه بخشـی از کمبودهـای مالـی خـود را با تکیـه بـر ظرفیت‌های آن برطـرف کرده‌اند. این اقدام در سـال‌های اخیر با اسـتراتژی‌های مختلفی اجرایـی شـده و عملا اعتمـاد مردم به بورس را به‌شـدت محـدود کرده است.

امسـال نیـز شـاهد تکیـه دولت بـه بـازار سـرمایه و فـروش اوراق قرضـه بـرای تامین بخشـی از بودجه بوده‌ایـم؛ کما اینکه آمارها نشـان می‌دهـد دولـت در سـال جـاری بـرای پوشـش کاهش میـزان فروش نفـت و گاز، اقـدام بـه اسـتقراض از صنـدوق توسـعه ملـی و واگذاری اوراق خـارج از سـقف بودجه به میـزان ۱۵۳ هزار میلیـارد تومان کرده است.

بررسـی آمـار و ارقـام بودجه پیشـنهادی دولـت در سـال ۱۴۰۲ نیز حکایـت از تکیه دوباره دولـت به این منابع درآمـدی دارد، این در حالی اسـت که امید به‌تازگی به بازار بورس بازگشـته و انتظار می‌رود دورنمای روشـن این بازار تحت تدابیر و سیاسـت‌های غلط مسئولان تیره و تاریک نشود.

عکس: آیدا فریدی

ترس سهامداران عامل اصلی افت بورس

گروه معدن

در حالـی که تقاضا برای سـهام برخـی از نمادها در قیمت‌هـای پایین زیاد بـود و دلار هم به بالای ۴۴ هزار تومان رسـید، اما شـاخص ۳۰ هزار واحد افت کرد، در این گزارش بـه جزییات وضعیت بازار پرداخته شده است.

بـازار در حالی یـک افت ۳۰ هـزار واحدی را در روز شـنبه تجربه کرد که نـرخ دلار در بازار آزاد به بالای ۴۴ هزار تومان رسـید و این مسئله با اثر رشد تـورم همخوانی ندارد. شـاید مهم‌تریـن دلیل افت بازار افزایـش عرضه در نتیجه احتیاط سـهامداران خرد باشـد، چراکـه در هفته‌های اخیر بسـیاری از کارشناسـان اعلام کرده‌اند محـدوده یک میلیون و ۷۰۰ هزار واحد مقاومت سختی دارد و می‌تواند بازار را وارد فاز اصلاحی کند، اما با توجه به اینکه در روز شـنبه بازار ۳۰ هزار واحد افت کرد، در بسـیاری از نمادها خریدار وجود داشت و به صف فروش کشیده نشـدند و ایـن موضوع حکایت از اصـلاح موقتی یا نوسانی دارد.

شرط صعودی ماندن شاخص

احمـد جانجـان، کارشـناس بـازار سـرمایه در گفت‌وگـو با بازار ضمن اشـاره به اینکه در شـرایط کنونی شـاخص کل بورس می‌تواند رشد کند اما در برخی گروه‌ها می‌تواند اصلاح اتفاق بیفتد، گفت: به طـور کلی اگـر بانک مرکزی تغییری در نرخ سـود اوراق و... ایجـاد نکند یا تغییراتـی در هزینه تامین مـواد اولیه شـرکت‌ها به وجود نیایـد بازار صعودی می‌مانـد در غیـر این صورت به طور قطع شـاخص کل بورس می‌تواند تا یک میلیون و ۳۰۰ هزار واحد هم افت کند.

وی بـا بیان اینکه یکی از اتفاقاتی که در ماه اخیر منجربه رشـد شـاخص شـده بود عرضه خودرو در بـورس کالا بود، افزود: به طور قطـع عرضه خودرو در بـورس کالا شـرکت‌های خودرویی را سودسـاز کرده بود و حتی برای دولت هم سـود داشـت، زیرا ۱۷۰ میلیـارد تومان مالیات بـر ارزش‌افزوده تنها با فروش ۱۰ هـزار خودروی دنا گیر دولت آمده بود و ادامه این روند به نفع همه از جمله سهامداران گروه خودرویی است.

جانجان با تاکید بر اینکه شـفافیت در عرضه کالا باعث می‌شـود که کالاهای بیشـتری به بورس کالا بیایند، تصریح کرد: در شرایط کنونی تکلیف عرضه خودرو در بورس کالا مشخص نیست و شاید یکی از عواملی که روی اصلاح گروه خودرویی تاثیر داشـت همیـن موضوع بـود، در حالی که دولـت باید این مسـئله را حل کند چراکه طبـق ماده ۹۰ اصل ۴۴ تکلیفـی وجود دارد مبنی بر اینکه اگر قیمت‌گذاری دسـتوری برای کالایی انجام شود باید مابه التفاوت آن با نرخ بازار از سوی دولت جبران شود که تاکنون این مصوبه اجرایی نشـده اسـت. از این‌رو مجلس‌ها که اصرار بر جلوگیری از عرضه خودرو در بورس کالا دارنـد باید مابه التفاوت زیان عرضه خودرو توسـط قرعه کشی را به خودروسازها پرداخت کنند تا از این طریق زیان عرضه خودرو با نرخ پایین به سهامداران آسیب نزند.

وی درباره دلایل احتمالی افزایش عرضه سـهام در برخـی نمادهـا تاکید کرد: با توجه بـه اینکه به پایان سـال مالی چین هم نزدیک می‌شـویم و باید با شـرکت‌های چینی تسـویه حسـاب کنیم برخی شـرکت‌ها که معاملات خارجی دارند سهام خود را عرضـه کردند تـا نقدینگی به دسـت بیاورند و این عامـل تبعات منفی دارد و تنها متوجه سـهامداران نمی‌شـود، زیرا اگر سرمایه از بورس خارج شود وارد بازار ارز و... می‌شـود و نرخ ارزهـا بالا می‌رود و این مسئله می‌تواند هزینه تسویه‌ها با یوان-یورو و... هم را افزایـش دهـد، به همین دلیل بایـد دولت تدبیر ویژه‌ای برای حمایت از شاخص بورس داشته باشد.

این کارشـناس اقتصادی با بیان اینکه در شرایط کنونی پیش‌بینی می‌شود بازار اصلاح عمیقی نکند، اظهار کرد: با توجه به اینکه واگرایی بین شاخص هم وزن و شـاخص کل وجـود دارد و نمادهای کوچک بعد از نمادهای بزرگ رشـد پیدا کرد و این واگرایی بعد از یک دوره روی هم قرار گرفتند به نظر می‌رسد با در نظر گرفتن اینکه نمادهای کامودیتی محور به دلیـل تغییراتی که در نرخ جهانـی محصولات آنها رخ داده تقاضـا بـرای خرید این نماد کمتر شـود و در مقابل تقاضا برای نمادهای کوچک بیشتر شود و روند صعودی بورس حفظ شود.

دو فاکتور منفی در بودجه ۱۴۰۲

مهدی دلبری، کارشـناس بـورس در گفت‌وگو با بازار با اشاره به اینکه تغییرات نرخ گاز و... در بورس بزرگترین چالش بازار سرمایه است، گفت: در شرایط کنونی افزایش نرخ خوراک پتروشـیمی‌ها می‌تواند متانول‌سـازها را تا مرز زیان ببـرد، به همین دلیل گروه پتروشـیمی با کاهش تقاضا روبه‌رو شـده‌اند و از طـرف دیگر نـرخ گاز صنایع ماننـد فولادی‌ها و سـیمانی‌ها بر مبنای درصدی از نرخ خوراک تعیین می‌شود، به همین دلیل معاملات در این گروه‌ها هم با احتیاط انجام می‌شـود و این مسـئله روی کلیت بازار هم تاثیر گذاشته است.

وی با بیان اینکه کسری بودجه در ماه‌های پایانی سال منجر می‌شـود دولت اوراق بیشتری بفروشد و همین مسـئله روی بازار تاثیر می‌گذارد، اظهار کرد: در دو سـه هفته اخیر حراجهـای دولت در اوراق با نـرخ ۲۶ درصـد بوده و با توجه به نرخ سـود بانکی و... چندان جذاب نیستند و احتمالا نرخ‌های ماهانه اوراق بـه ۲۷ درصد و بالا برود تا از این طریق بتواند نقدینگی بیشـتری را جـذب کنـد و همین عامل می‌تواند روی بورس اثر منفی بگذارد.

وی دربـاره دیگر عواملی که می‌تواند تبعات منفی برای بازار سـرمایه داشـته باشـد، اظهار کرد: نرخ عوارض صادرات از مهم‌ترین چالش‌های شرکت‌های صادراتی اسـت که در کنار سرکوب نرخ ارز سامانه نیمـا می‌تواند گروه‌های صادراتی بورس را به چالش بکشـد، در واقع اگـر در بودجـه ۱۴۰۲ این نرخ‌ها اصلاح نشوند اثر آن در بورس بیشتر نمایان می‌شود و در مقطع کنونی بسـیاری از سهامداران همچنان امیدوار تغییر نرخ‌ها در بودجه هسـتند همانطوری کـه این نـرخ عـوارض در بودجه سـال ۱۴۰۱ هم اجرایی نشـد و احتمال دارد برای بودجه سال آینده هم به دلیل شرایط اقتصادی کشور تصویب نشود.

وی با تاکید بر اینکه تصویب نرخ عوارض صادرات محصـولات خـام باعث اجـرای آن در امسـال هم می‌شـود، اظهار کـرد: به توجه به اینکـه در بودجه امسـال موقتـی تعلیق شـد، اگر در بودجه سـال آینده الزام به اجرا شـود به معنـی دریافت عوارض از ابتـدای سـال ۱۴۰۱ خواهـد بـود، بـه عبارت دیگـر صورت‌های مالی شـرکت‌ها بـه تایید دولت نیـاز دارد و آنها بایـد عوارض را پرداخـت کنند تا بتواننـد صورت‌هـای مالی خـود را تاییـد کنند و همین مسـئله می‌تواند روی بورس اثـر بگذارد در واقـع با ایـن بودجـه ادامه روند صعودی شـاخص بسیار سخت است.

افزایش چشمگیر فروش صادراتی «کگل»

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر مقدار فروشی که از ابتدای سـال مالی تاکنون به ثبت رساند در مقایسه با سال گذشته که ۹ میلیون و ۸۲۸ هزار و ۹۶۴ تن را به فروش رساند اکنون با رشد ۲ درصدی به مقدار فروش ۹ میلیـون و ۹۸۵ هزار و ۹۸۲ تن رسـید. به گزارش بورس نیـوز، شـرکت معدنی و صنعتـی گل‌گهر در نهمین ماه سپری شده از امسال (منتهی به اسفندماه ۱۴۰۱) مقدار فروش محصولات خود را یک میلیون و ۱۵۸ هزار و ۳۷۴ تن در سـامانه کدال به ثبت رساند، مقدار فروش تجمیعی شرکت شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر تا پایان آذر ماه امسـال ۹ میلیون و ۹۸۵ هزار و ۹۸۲ تـن بـود، «کگل» از فروش محصولات در این بـازه زمانی ۲۹ هزار و ۱۵۱ میلیارد تومان درآمدزایی را به همراه داشت. میزان درآمدی که معدنی و صنعتی گل‌گهر در آذرمـاه از فروش یک میلیون و ۱۵۸ هزار و ۳۷۴ تن محصول خود به ثبت رساند برابر با ۳ هزار و ۲۷۶ میلیارد تومان بود، «کگل» در ۹ ماه گذشـته بـه میانگین مقدار فروش یـک میلیون و ۱۰۹ هزار و ۵۵۳ تن در هر ماه رسید، گفتنی است که در آذر ماه مقدار فروش این شـرکت معدنی نسـبت به میانگین ماهانه در ۸ ماه گذشته ۴ درصد افزایش را تجربه کرد. شـرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر مقدار فروشی که از ابتدای سـال مالی تاکنون به ثبت رساند در مقایسه با سـال گذشـته که ۹ میلیون و ۸۲۸ هزار و ۹۶۴تن را به فروش رسـاند اکنون با رشـد ۲ درصدی به مقدار فروش ۹ میلیون و ۹۸۵ هزار و ۹۸۲ تن رسید. درآمد ماهانـه‌ای که شـرکت معدنی و صنعتـی گل‌گهر در نهمین ماه از امسـال به ثبت رسـاند در مقایسه با ماه گذشـته که ۳ هزار میلیارد تومان درآمدزایی داشت، ۹ درصـد افزایـش (نزدیک به ۲۷۵ میلیـارد تومان) درآمدزایی را مشـاهده کرد. درآمد تجمیعی صادراتی که گل‌گهـر از ابتدای سـال مالی تاکنـون از فروش محصولات صادراتی خود شناسـایی کرد در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته ۲۰۰۸ درصد افزایش درآمد را تجربـه کرد. مقدار فروش ماهانه «کگل» در آذرماه سال گذشته ۹۸۰ دسـتگاه به ثبت رسید اما؛ در آذر ماه ۱۴۰۱ نسبت به سـال گذشته رشد ۱۸ درصدی را تجربه کرد و در مقایسـه با آبان ماه ۱۴۰۱ نیز این شـرکت معدنی افزایش فـروش ۶ درصدی را به خود دید. عنـوان درآمدزاترین محصول «کگل» در آذرماه امسـال به گندله با ۲ هزار و ۷۲۰ میلیارد تومان تعلق گرفـت، مقدار فروش این محصول برابر با ۹۴۹ هزار و ۷۱۷ تن بود که در مقایسه با آبان ماه رشد ۷ درصدی را تجربه کرد و همچنین نرخ فروش گندله در نهمین ماه امسـال برابر با ۲ میلیون و ۸۴۳ هزار تومان اعلام کرد. شـرکت معدنـی و صنعتی گل‌گهـر در آذرماه امسـال از فروش دیگـر محصولاتی همچـون گندله صادراتی، کنسانتره سنگ‌آهن و گندله ریزدانه کسب درآمد کرد، «گندله صادراتی» بیشترین مقدار فروش و درآمدزایی را پس از گندله داخلی به خود اختصاص داد و پس‌ازآن نیز کنسـانتره سـنگ‌آهن عمده‌ترین مقـدار فـروش را با ۷۶ هـزار تن به خـود اختصاص داد و از فـروش آن بـه درآمد ۱۹۱ میلیـارد تومانی دست‌یافت.

«کگل» در این دوره ماهانه مقدار تولید محصولات خـود را یک هـزار و ۳۶۷ تن در کارنامه مالی به ثبت رساند و در ۹ ماه گذشته نیز توانست بالغبر ۱۶میلیون و ۴۳۲ هزار تن محصول تولید کند، بیشـترین مقدار تولیـد «کگل» مربـوط به کنسـانتره سـنگ‌آهن با ۸میلیون و ۵۶۱ هزار و ۲۸۲ تن بود.

نام شرکت	نام نماد	مقدار فروش ماهانه (هزار تن)		درصد تغییرات
		منتهی به آذر ماه ۱۴۰۱	منتهی به آبان ماه ۱۴۰۱	
معدنی و صنعتی گل گهر	کگل	۱.۱۵۸	۱.۰۹۷	٪۷
سرمایه ثبت‌شده (میلیارد تومان)	دوره مالی	فروش صادراتی تجمیعی از ابتدای سال مالی (هزارتن)		درصد تغییرات
		منتهی به آذر ماه ۱۴۰۱	منتهی به آبان ماه ۱۴۰۰	
۲۰،۰۰۰	فعالیت ماهانه	۱.۵۰۸	۵۴	٪۲۶۹۳

